

TIBETAN SENTENCES

OXFORD UNIVERSITY PRESS

TIBETAN SENTENCES—GOULD AND RICHARDSON

CONSONANTS

The simple consonants of the Tibetan alphabet and their normal phonetic values :

ཀ་	K	ཁ་	KH	ག་	K̇	ང་	NG
ཅ་	CH	ཆ་	CHH	ཇ་	CḢ	ཉ་	NY
ཏ་	T	ཐ་	TH	ཊ་	Ṫ	ཋ་	N
པ་	P	ཕ་	PH	བ་	Ṗ	མ་	M
ཅ་	Ts	ཆ་	TSH	ཇ་	ṪṠ		
ཇ་	W	ཉ་	SḢ	ཊ་	Ṡ	ལ་	
མ་	Y	ར་	R	ལ་	L		
ཤ་	SH	ས་	S	ཏ་	H	ཨ་	

ལ་ and ཨ་ are vowel bases and do not appear in phonetic renderings.

VOWEL SIGNS

◌̆ i ◌̆ u ◌̆ e ◌̆ o. a (=ah) is present in any syllable to which no vowel sign is attached.

A short account of the Tibetan alphabetical system, which includes compound consonants, is given in the Introduction to the book of SYLLABLES. A detailed account will be given in the book on the ALPHABET.

TIBETAN SENTENCES

By

SIR BASIL GOULD, C.M.G., C.I.E.

INDIAN CIVIL SERVICE, POLITICAL OFFICER IN SIKKIM AND BRITISH
POLITICAL REPRESENTATIVE IN TIBET AND BHUTAN

AND

HUGH EDWARD RICHARDSON

INDIAN CIVIL SERVICE, FORMERLY BRITISH TRADE AGENT AT GYANTSE,
TIBET, AND IN CHARGE OF THE BRITISH MISSION AT LHASA

HUMPHREY MILFORD

OXFORD UNIVERSITY PRESS

1943

OXFORD UNIVERSITY PRESS

AMEN HOUSE, LONDON, E. C. 4
EDINBURGH GLASGOW NEW YORK
TORONTO CAPETOWN MELBOURNE
BOMBAY CALCUTTA MADRAS

HUMPHREY MILFORD

PUBLISHER TO THE
UNIVERSITY

First published May 1943

IN THE SAME SERIES

Tibetan Word Book

Tibetan Syllables

PAPER FOR TEXT MANUFACTURED IN CALCUTTA
AT THE TITAGHUR PAPER MILLS

THE COVER CASES ARE OF HAND MADE PAPER MANUFACTURED
IN BHUTAN FOR THE TIBETAN MARKET

ERRATA

CORRECTIONS IN PHONETIC RENDERINGS

The numbered references are to the page, sentence, and syllable. Thus 74.5.4 indicates page 74, sentence 5, syllable 4.

74.5.4	for	ke	read	ki
80.6.7	,,	chhug	,,	chhung
98.2.5	,,	nyi	,,	nye
129.1.8	,,	mid	,,	min

Delete the hyphen (-) after the following syllables:
15.3.4 sü, 15.6.1 pu, 54.4.4 thak, 100.1.5 khu,
109.1.5 pa, 109.2.4 pa, 114.3.5 ke, 119.1.6 ren,
126.6.1 tam, 128.1.7 su, 129.2.7 chhen.

This book contains some 800 Tibetan sentences, in the course of which some 800 different syllables are introduced. For each sentence the order of arrangement is (1) the sentence in Tibetan (2) a phonetic rendering in roman characters (3) the meaning in English (4) the key numbers of syllables which occur for the first time or are not likely to be well known already. The key numbers are the same as in the WORD BOOK and in the book of SYLLABLES. Most of the sentences in the earlier part of the book are arranged in the form of conversations. In the later part more attention is directed to the introduction of fresh syllables than to continuity of subject. A change of subject is indicated by a row of dots. (H) indicates an 'honorific' or polite phrase.

A short account of the Tibetan alphabetical system has been given in the introduction to the book of SYLLABLES. A more detailed account will be given in the book on the ALPHABET. In the phonetic renderings consonants have approximately the same values as in English, and vowels as in Italian. But the sound of *k* is sometimes barely distinguishable from *g*, and as a final letter *k* is often hardly audible. As it is on the whole better that a beginner should over-emphasize faint sounds than slur them over altogether, the tendency in doubtful cases has been to over-emphasize such sounds rather than suppress them entirely.

By the time a beginner has learned to understand, read, speak, and write the contents of this book he

will have at his command a considerable number of easy and useful phrases and will have made acquaintance with a large proportion (not of the words but) of the syllables which are apt to occur in the course of everyday conversation.

The pace at which new syllables and words are introduced is high. It is hoped that Tibetan friends will be so good as to contribute conversations suitable for insertion after every 10 or 20 pages. Such conversations, if intended for insertion after page 20, should include only those syllables which have been used in pages 1 to 20; if intended for insertion after page 40 they should include only those syllables which have been used in pages 1 to 40; and so on.

Honorific words and phrases are part and parcel of the language of everyday conversation. From the first a newcomer to Tibet is spoken to, and needs to talk, in polite terms. In the GRAMMAR NOTES it will be shown that the essential ingredients of a polite vocabulary are a few dozen syllables such as ka 108, ku 198, nang 2022, and phep' 2258. Up to page 24 of the sentences polite words and phrases are indicated by the sign (H). Alternatives, of ordinary or of polite expression, are given on pages 19 to 21. From page 25 onwards the indication (H) is omitted.

A beginner will do well to have the sentences read over to him by as many different people as possible, and to learn to gabble them himself without effort. If he intends to take up Tibetan seriously, he should learn to write and to read the Tibetan text at

the earliest possible stage, and should rely on the phonetic renderings in roman characters as little as possible. But this series of books can be used also by those who have not the leisure or inclination to master the Tibetan system of spelling, especially by those who are familiar with roman Urdu. It will be noticed that, especially as regards the order of words in a sentence, the use of the agentive case, and verb terminations, there are grammatical resemblances between Tibetan and Urdu.

It is proposed to produce in due course (1) facsimiles of the Tibetan text in hand-written form (2) gramophone records of some of the sentences and of the Tibetan method of spelling out words letter by letter (3) a version of the sentences in roman Tibetan and roman Urdu.

It is hoped that at some future date it may be found possible to produce a fully phonetic version of the sentences and other matter. Advice from experts on the subject of phonetic renderings would be welcomed.

ཤོག།

Sho.

Come.

3604

འདིར་ཤོག།

De sho.

Come here.

1852,3604

མགྲོགས་པོ་ཤོག།

Gyok-po sho.

Come quickly.

754,2124,3604

དཔེ་ཆ་མགྲོགས་པོ་ཁྱེ་ཤོག།

Pe-chha gyok-po khe-sho.

Bring (the) book quickly.

2142,1102,498

ཕར་གྱུགས།

Pha gyuk.

Go away.

2226,860

འདི་ཕར་ཁྱེ་གྱུགས།

Di pha khe-gyuk.

Take this away.

1850,2226,498,860

གློ་གྲུབ།

Go gyap.
Shut the door.
898,838

གླི་ཁུང་ཕྱེ།

Gi-khung chhe.
Open the window.
894,350,2294

ཡོ་ལ་བ་ཐེན།

Yö-la then.
Draw the curtain (to open or close it).
3306,2355,1662

གློ་ཡོ་ལ་ཕྱེ།

Go-yö chhe.
Draw the door-curtain.
898,3306,2294

.. ..

ཤོ་ག་གུ་ཁེ་ཤོ།

Sho-gu khe-sho.
Bring (some) paper.
3606,2387,498

སྐྱ་ག་ཚ་ག་པ་ཡོད།

Nak-tsha ka-pa yö.
Where is the ink ?
2070,2835,522,2097,3298

སྐྱ་གུ་ཁྱེ་ཤོག།

Nyu-ku khe-sho.

Bring a pen.

2732,558

ཐུབ་གྱི་ག་པ་ཡོད།

Tap-tri ka-pa yö.

Where is the pen-knife ?

1448,646

དེ་ངེ་མ་རེད།

Di nge ma-re.

This is not mine.

1850,974,2610,3438

ཁྱོད་ག་ནས་ཡིན་པ།

Khyö ka-ne yim-pa.

Where are you from ?

408,522,1998,3270,2096

ག་པ་རྗེས་ཀྱི་ཡོད།

Ka-pa de-ki-yö.

Where do you live ?

1948,39,3298

མིང་ག་རེ་རེད།

Ming ka-re re.

What is your name ?

2634,522,3432,3438

ལོ་ག་ཚོད་ཡིན་པ།

Lo ka-tshö yim-pa.
How old are you?

3534,522,2894,3270,2096

ལགས་ང་བོད་ནས་ཡིན།

La, nga pó-ne yin.
Sir, I am from Tibet.

3486,958,2404,1998,3270

འབྲས་ལྗོངས་ལ་མྱོད་ཀྱི་ཡོད།

Den-jong-la de-ki-yö.
I live in Sikkim.

2550,1270,3468,1948

མིང་ལ་ཚེ་རིང་ཟེར་གྱི་ཡོད།

Ming-la tshe-ring 'ser-ki-yö.
I am called Tsering.

2880,3390,3136,3298

ལོ་ཉི་ཤུ་ཐ་མ་པ་ཡིན།

Lo nyi-shu tham-pa yin.
I am 20 years of age.

3534,1294,3584,1538

ལས་ཀ་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

Le-ka ka-re che-ki-yö.
What work do you do?

3504,2436

ཞིང་གི་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་ཡིད།

Shing-ki le-ka che-ki-yö.

I do farm work.

3036,554

ཉི་མ་ལ་སྤྲ་བ་ཚོད་རེད།

Nyi-ma-la la ka-tshö re.

How much is your daily wage?

1292,2614,3468,686,522,2894,3438

དངུལ་སྤང་ཕྱིད་དང་བཞི་མ་རེད།

Ngü-sang chhe-tang-nyi re.

It is 1½ ngul-sang.

984,3726,2298,1684,1320,3438

དྲ་ཐྱིད་ཤོག།

Ta thri-sho.

Bring (my) horse.

1424,3604

ཁ་ལག་ཁྲིར་ཤོག།

Kha-la khe-sho.

Bring dinner.

286,3480

ཁང་པ་འདི་སྤྱི་རེད།

Khang-pa di sü re.

Whose is this house?

312,1850,3662,3191

ཚོང་པ་ཞིག་གི་རིད།

Tshong-pa shik-ki re.
It belongs to a trader.

2892,3035,554

ཁང་པ་འདི་སྐྱིད་པོ་འདུག་གས།

Khang-pa di kyi-po du-ge.
Is the house comfortable?

226,2124,1856,547

ལགས་ཡག་པོ་འདུག།

La, yak-po du.
Yes, it is a good one.

3484,3230

.. ..

ཏོག་ཙམ་སྐྱུག་ཅེ།

Tok-tsa gu-a.
Wait a little.

1396,2742,890,3912

ང་ད་ལྟ་སྐྱབ་ཡོང།

Nga tan-da lep-yong.
I will come quite soon.

958,1676,3780,3296

.. ..

སྐྱུག་གསར་པ་ཞིག་ཁྱེར་ཤོག།

Nyu-ku sar-pa chik khe-sho.
Bring a fresh (another) pen.

2732,3796

ཀུབ་ཀྱལ་ཁྱིར་ཤོག།

Ku[́]-kya khe-sho.
Bring a chair.

152,32

དཔེ་ཆ་འདི་དམག་དཔོན་སྐུ་བཞིགས་ལ་ཕུལ།

Pe-chha di mak-pön ku-shó-la phü.
Give this book to the Commanding Officer. (H).

2142,2680,2146,198,3080,3468,2256

འདི་ཕར་ཁྱིར་གྱུགས།

Di pha khe-gyuk.
Take this away.

2226,498,860

སྐྱལ་ཚ་དྲོག་ཅམ་སྒྲུག།

Nak-tsha tok-tsa luk.
Pour out a little ink.

2070,1396,2470

ཡིག་ཀོག་གཉིས་དགོས་ཡོད།

Yik-kok nyi gö-yö.
I want two envelopes.

3266,26,1320,728,3298

བཞུ་མར་འདི་ཡག་པོ་འབར་གྱི་མི་འདུག།

Shu-ma di yak-po bar-ki-min-du.
This lamp is not burning well.

3098,2624,1850,3230,2124,2508,1856

ཡག་པོ་བཟོས།

Yak-po sö.
Put it right.

3184

བཀ་ལེབ་ག་ཚོད་བཟོས་པ།

Pa-le ka-tshö sö-pa.
How many loaves have you made?

2360,3530,522,2894,3184,2091

ད་ང་ཚོ་འགྲོ་གི་ཡིན།

Ta ngan-tsho dro-ki-yin.
Now we will go.

1676,958,2888,806,552,3270

ང་སང་ཉིན་ཡོང་གི་ཡིན།

Nga sang-nyin yong-ki-yin.
I will come tomorrow.

958,3652,1296,3296,3270

ཇ་བཟོས།

Cha sö.
Make tea.

1204,3184

དཀར་ཡོལ་གཉིས་ཁྱེར་ཤོག།

Ka-yö nyi khe-sho.
Bring two cups.

74,3308

མྲེར་མ་ཚུང་ཚུང་བཞི་དགོས་ཡོད།

Der-ma chhung-chhung shi gö-yö.
I want four small plates.

1944,2614,1148,1148,3092,728

ལགས་ལགས་སི་འདིར་ཡོད།

La-le-si de yö.
Yes, sir, here they are.

3484,3486,3658

ད་རུང་བག་ལེབ་གསུམ་དགོས་ཡོད།

Ta-rung pa-le sum gö-yö.
I want three more loaves.

1676,3416,2360,3802

འོ་མ་ཡག་པོ་ཐོབ་བྱུང་ངས།

O-ma yak-po thop-chung-nge.
Have you obtained good milk?

3204,2614,3230,1608,2430,975

ལགས་བྱུང།

La chung.
Yes, I have.

3484,2430

མར་གསར་པ་རང་མི་འདུག།

Ma sar-pa-rang min-du.
The butter is not quite fresh.

2624,3796,3368,2628

ཇེ་མ་ཀ་ར་ཚོ་ཅི་ཅིང་ལ་བཞག།

Ch'e-ma-ka-ra chok-tse teng-la shák.
Put the sugar on the table.

2432,1094,2744,3191,1478,3088

ཇ་འདི་གང་མོ་རེད།

Ch'a di trang-mo re.
The tea is cold.

636,2662

.. .. .

མེ་འབར་གྱི་འདུག་གས།

Me bar-ki du-ke.
Is the fire burning ?

2654,2508

.. .. .

ལག་པ་ཁྱུད་ཡ་ཚུ་སླུག།

Lak-pa thrü-ya chhu luk.
Pour out water for (me to) wash (my) hands.

3480,518,2090,3222,1146,2470

གཟུགས་པོ་ཁྱུད་ཡ་ཚུ་ཚོད་ལྔ་ལ་དགོས་ཡོད།

Suk-po thrü-ya chhu tsha-po chhu-tshö nga-la gö-yö.
I want hot water for a bath at five o'clock.

3170,3222,2834,1146,2894,1014

ལགས་ལགས་སེ།

la-la-si.
Yes, sir.

.. .. .

གྲི་དེ་ནི་པོ་མ་རེད།

Tri di no-po ma-re.

This knife is not sharp.

646,2064,2610

ནོ་པོ་ཞིག་ཁྱེར་ཤོག།

No-po shik khe-sho.

Bring a sharp one.,

3035

མེ་ཏོག་ལ་ཚུ་སྒྲུབ།

Me-tok-la chhu luk.

Pour water on the flower (bed).

2656,1394

ད་ལ་རྩ་ཆག་ཡག་པོ་སྤྲོད།

Ta-la tsa-chha yak-po ter.

Give plenty of grass and grain to the horses.

1424,2792,1106,1480

སྒྲི་ཁང་དེའི་ཡོལ་བ་ཡག་པོ་སྒྲིབ།

Gi-khung te-i yö-la yak-po gyaṅ.

Close the window curtain properly.

1736,3191,3306,2355

སྒྲི་ཡོལ་ཡར་འཁྱེར།

Go-yö yar khyok.

Lift up the door-curtain.

898,3248,500

སྒྲིམ་ཁང་དེའི་ཡོལ་བ་ཕྱེ་ནས་ཞོག།

Gi-khung té-i yö-la chhe-ne shók.
Draw open the window curtain.

2294,2000,3088

.. ..

ང་དོག་ཙམ་ཉལ་གྱི་ཡིན།

Nga tok-tsa nye-ki-yin.
I will sleep a little.

1396,1290

.

དེ་འདིར་ཞོག།

Te de shók.
Put it here.

1736,1852,3088

ཚུ་ཚོད་གསུམ་པ་ལ་ཤོག།

Chhu-tshö sum-pa-la sho.
Come at three o'clock.

3802,2098,3468,3604

ཇ་བྲ་སྒྲིག་བྱེད།

Chá tra-dri che.
Get tea ready.

630,920,2436

ཇ་འཕུངས་ནས་ཕྱི་ལོགས་ལ་འགྲོ་གི་ཡིན།

Chá thung-ne chhi-lo-la dro-ki-yin.
After tea, we will go out.

1654,2000,2278,3540

དགོང་མའི་ཁ་ལག་ཟ་གི་མིན།

Gong-mö kha-la śa-ki-men.

I (we) shall not eat (want) dinner.

722,2662,3191,286,3480,3110

འོ་མ་ཚ་པོ་བྱས་ནས་ཞོག།

O-ma tsha-po che-ne shok.

Make (some) milk hot.

.. ..

ཐ་མག་ཕྱིར་ལོག།

Tha-ma khe-sho.

Bring (my) tobacco.

1512

མུ་ཟླ་ག་པ་ཡོད།

Mu-śi ka-pa yö.

Where are the matches?

2646,522

.. ..

བཞེས་ཐ་བཞེས་ཀྱི་ཡོད་པས།

She-tha she-ki yö-pe.

Do you smoke (H) tobacco (H)?

3106,1512,3106

ལགས་མེད།

La-me.

No.

3486,2658

འོ་ན་གསོལ་ཇ་བཞེས།

O-na s^o-ch^a sh^e.

Then please drink (H) tea (H).

3202,3816,1204

ལགས་སོ་ཐུགས་རྗེ་རྟེན།

La-so thu-je-chhe.

Yes, thank you.

1558,1256,1150

དཀར་ཡོལ་གང་འཐུང་གི་ཡིན།

Ka-yö kang thung-ki-yin.

I will drink a cup-ful.

530

ལྟ་ཡི།

Wa-i.

(To call a servant).

3012

སྐྱ་གཞོགས་ལ་གསོལ་ཇ་ཞུས།

Ku-sho-la s^o-ch^a sh^ü.

Give (H) the gentleman tea (H).

198,3080,3042

བག་ལེབ་བཞེས།

Pa-le sh^e.

Please eat (H) some bread.

2360

བྱེ་རིལ་ཁ་ཤས་ཁྱེར་ཤོག།

Ch'e-ri kha-she khe-sho.

Bring some sweets.

2432,3402,288,3568

ཐེར་མ་ཚུང་ཚུང་ཕུ།

Der-ma chhung-chhung phu.

Offer him a small plate.

1944,1148,2256

སྐུ་པར་འདི་སྤྱི་རེད།

Ku-par di sü-re.

Whose photograph is this?

198,2112,3662,3191

ངའི་ལུས་སྐུ་གཞོགས་ཀྱི་རེད།

Nge cham-ku-sho-ki re.

It is (a photograph) of my wife. (H).

1088

སྤེ་ཡོད་པས།

Se yö-pe.

Have you any children?

3738

བུ་གསུམ་དང་བུ་མོ་གཉིས་ཡོད།

Pu-sum tang pu-mo nyi yö.

I have three sons and two daughters.

2380,1684,2660.

ཐུ་ཇེ་ཅེ་ཆེ་བཞུགས་གདན་འཇགས།

Thu-je-chhe, shu-den-ja.

Thank you, please sit down (Good bye).

3100,1800,1226

ལགས་སོ་ག་ལེ་ཕེབས།

La-so ka-le phe.

Yes, please go slowly (Good bye).

524

.. .. .

ངའི་སྐམ་ག་པ་ཡོད།

Nge gam ka-pa yö.

Where is my box?

882

འདིར་ཡོད།

De yö.

It is here.

ལྷགས་སྐམ་ཆེན་པོ་དེ་ཁྱེད་ཀྱི་ཤོག་པ།

Cha-gam chhem-po te khe-sho.

Bring the big iron box.

1154

ཁ་ཕྱེ།

Kha chhe.

Open the lid.

286,2294

ཇི་མིག་གནང་རོགས་གནང་།

Di-mi nang-ro-nang.

Please give the key.

1920,2632,2022,3448

ཇི་མིག་གིང་སྐྱམ་ཚུང་ཚུང་གི་ནང་ལ་ཡོད།

Di-mi shing-gam chhung-chhung-ki nang-la yö.

The key is in the small wooden box.

3576,1148

ལགས་ཁ་ཕྱེ་ཡོད།

La, kha chhe-yö.

Yes, I have opened the lid.

ངའི་མེ་མདའ་ཚུང་ཚུང་དེ་འདུག་གས།

Nge men-da chhung-chhung te du-ke.

Is my pistol (there)?

2654,1826

ལགས་འདུག།

La-du.

Yes, it is.

ཇུག་ཅོའི་སྐང་ལ་ཞོག།

Chok-tse gang-la shok.

Put it on the table.

1094,2744,878,3088

ད་སྒོ་ལྷགས་རྒྱབ།

Ta gön-cha gyap.
Now lock (the box).
1676,898,1080

མེ་མདའི་སྐུམ་ཁྱིར་ཤོག།

Men-de num khe-sho.
Bring (some) gun oil.
3191,2082

ཕུག་སྐུམ་པར་ཁྱིར་རྒྱགས།

Chha-gam pha khe-gyuk.
Take the box away.
2274,2226

ལྷགས་ཐབ་ལ་མེ་ཐོང་།

Chak-thap-la me thong.
Light the stove.
1080,1534

ཤིང་སྐུམ་པོ་ཁྱིར་ཤོག།

Shing kam-po khe-sho.
Bring dry wood.
186

མེ་འབར་གྱི་མི་འདུག།

Me bar-ki min-du.
The fire is not burning.
2508

ས་སུམ་ཏོག་ཙམ་ལུག།

Sa-num tok-tsa luk.

Pour a little kerosine (on it).

3648

.. ..

ཀ་པ་ཅིན་པ།

Ka-pa chhin-pa.

Where did you go ?

2286

ཀ་པ་ཕེབས་པ།

Ka-pa phep-pa.

Where did you go ? (H).

2258

དེ་ཡོད་པས།

De yö-pe.

Are you (or is he) at home ?

2114

ཤུ་ཡོད་པས།

Shu yö-pe.

Are you at home ? (H).

3100

མིང་ག་རེ་རེད།

Ming ka-re re.

What is (your) name ?

2634

མཚན་ག་རེ་རེད།

Tshen ka-re re.

What is (your) name? (H).

2908

དུག་ལོག་གྱོན།

Tu-lo kön.

Put on (your) clothes. (H).

1718,626

ན་བཟེང་བཞིས།

Nam-sa she.

Put on (your) clothes. (H).

1978,3180,3106

ཚུ་ལྷུང་།

Chhu thung.

Drink (some) water.

1146,1654

ཆབ་བཞིས།

Chhap she.

Drink (some) water. (H).

1124

ཞ་མོ་ག་པ་ཡོད།

Sha-mo ka-pa yö.

Where is (my) hat?

3018,2662

དབུ་ཞ་ག་པ་ཡོད།

U-sha ka-pa yö.

Where is (your) hat? (H).

2478,3018

དི་པལ་གྱི་ལག་ཤུལ་སྐྱེད།

Di pé-ki lak-shuṅ re.

These gloves are of wool.

2376,3480,3590

དི་པལ་གྱི་ཕྱག་ཤུལ་སྐྱེད།

Di pé-ki chhak-shuṅ re.

These gloves are of wool. (H).

2274

ཁོ་ག་ནས་རྒྱུད།

Kho ka-ne re.

Where is he from?

366

ཁོང་ག་ནས་རྒྱུད།

Khong ka-ne re.

Where is he from? (H).

374

ཁྱོད་སུ་ཡིན་པ།

Khyö su yin-pa.

Who are you?

408,3662

ཁྱེད་སུ་ཡིན་པ།

Khye su yin-pa.
Who are you? (H).

402

.. ..

ཕེབས།

Phe.
Come. (H).

2258

ནང་ལ་ཕེབས།

Nang-la phe.
Come in. (H).

1984,3468

བཞུགས་གནད་འཇགས།

Shú-den-ja.
Please sit down. (H).

3100,1800,1226

སྐྱ་བུ་གཟུགས་བདེ་པོ་ཡོད་པས།

Ku-súk de-po yö-pe.
Are you well? (H).

198,3170,1818

ལགས་ཡོད་ཕྱགས་རྗེ་ཆེ།

La-yö thu-je-chhe.
Yes, thank you.

1558

བཞེས་རག་བཞེས་ཀྱི་ཡོད་པས།

Sh'e-ra sh'e-ki-yö-pe.

Will you drink wine? (H).

3106,3364,3106

ལགས་མེད་ཆང་འཕྲུང་གི་ཡོད།

La-me, chhang thung-ki-yö.

No, I drink chhang.

1114

འོ་ན་མཚོན་ཆང་བཞེས།

O-na chhö-chhang sh'e.

Then drink chhang. (H).

3202,1186

ཐུ་ཇེ་ཅེ་ཚེ།

Thu-je-chhe.

Thank you.

ལྷ་ཡེ་སྐྱུ་བཞེས་ལ་མཚོན་ཆང་ཕུལ།

Wa-i, ku-shö-la chhö-chhang phu.

Bearer, give chhang to the gentleman. (H).

3012

མཚོན་ཆང་འདི་ཞིས་པོ་འདུག་གས།

Chhö-chhang di sh'im-po du-ke.

Is this chhang pleasant to the taste? (H).

3040

ལགས་ཨང་གི་དང་པོ་འདུག།

La, ang-ki tang-po du.
Yes, it is first rate.

3915,1688

.. ..

སྐྱ་གཞིགས་མཚོན་ཆང་བཞིས་ཀྱི་མིད་བས།

Ku-sho chhö-chhang she-ki-me-pe.
Do you not take chhang? (H).

ལགས་མིད་ང་ཨ་རག་དོག་ཙམ་འབྲུང་གི་ཡིད།

La-me, nga a-ra tok-tsa thung-ki-yö.
No, I drink a little spirit.

3914

འོ་ན་བཞིས་རག་བཞིས་རོགས་གནང་།

O-na she-ra she-ro-nang.
Then please drink spirit. (H).

3448,2022

ལགས་ལགས་སོ།

La-la-so.
Yes.

བླ་ཡི་ང་ལ་ཨ་རག་དོག་ཙམ་བྱིར་ཤོག།

Wa-i, nga-la a-ra tok-tsa khe-sho.
Bearer, bring me a little spirit.

3012

.. ..

ཁྱོད་ཀྱི་མིང་ལ་ག་རེ་ཟེར་གྱི་ཡོད།

Khyö-ki ming-la ka-re ser-ki-yö.
What is your name ?

3136

ལགས་ངའི་མིང་ལ་བཀྲ་ཤིས་ཟེར་གྱི་ཡོད།

La, nge ming-la Ta-shi ser-ki-yö.
Sir, I am called Tashi.

124,3578

ལོ་ག་ཚོད་ཡིན་པ།

Lo ka-tshö yim-pa.
How old are you ?

3534

ལོ་བཅུ་དགུ་ཡིན།

Lo chu-gu yin.
I am 19 years old.

1064,712

སྐྱེ་ས་ག་ནས་ཡིན་པ།

Kye-sa ka-ne yim-pa.
Where is your birth-place ?

238,3648,1998

ངའི་སྐྱེ་ས་རྒྱལ་ཅེ་ནས་ཡིན།

Nge kye-sa gyan-tse-ne yin.
My birth-place is Gyantse.

842,2816

ལས་ཀ་ག་རེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད།

Le-ka ka-re shing-ki-yö.

What work do you know (can you do) ?

3504,3598

བཞིམ་དཔོན་གྱི་ལས་ཀ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད།

Sim-pön-ki le-ka shing-ki-yö.

I know (do) the work of a head servant.

3168,2146

སྤོན་ལ་སུའི་ཞབས་ཕྱི་ལུས་སྟོང་།

Ngen-la sü shap-chhi shü-nyong.

In whose service were you formerly ?

1024,3028,2276,3042,2678

ལགས་ང་དམག་དཔོན་སྐྱ་བཞེས་ཀྱི་ཞབས་ཕྱི་ལུས་སྟོང་།

La, nga mak-pön ku-sho-ki shap-chhi shü-nyong.

Sir, I have been in the service of the Comdg. Officer.

2680,2146

དམག་དཔོན་སྐྱ་བཞེས་ཀྱི་ཕྱག་བྲིས་ཡོད་པས།

Mak-pön ku-sho-ki chha-ri yö-pe.

Have you a certificate of the Commanding Officer ?

2274,2554

ལགས་ཡོད་འདི་ཡིན།

La-yö, di yin.

Yes, this is it.

འབས་ཕྱི་ཡག་ སོ་བྱས་འདུག།

Shap-chhi yak-po shü-du.
You have done good service.

ད་ཉེ་ལས་ཀ་མི་འདུག།

Tan-da le-ka min-du.
Now I have no work.

ལས་ཀ་ཐོན་ན་སྤྲད་ཀྱི་ཡིན།

Le-ka thön-na tre-ki-yin.
If there is a chance of work, I will give it to you.
1606,1968,2210

ཐུ་ཇེ་ཅེ།

Thu-je-chhe.
Thank you.

ག་པ་ཐོད་ཀྱི་ཡོད།

Ka-pa de-ki-yö.
Where do you live?

522

ལགས་ཁྲིམ་ལ་བསྐྱེད་ཡོད།

La, throm-la de-yö.
Sir, I live in the bazar.

452

.. .. .

ངའི་དྭ་ལ་སྐྱ་གྲུབ།

Nge ta-la ga gyaṅ.

Saddle my horse.

876,838

དྭ་ཁེབ་ཁྱེ་ཤོ།

Ta-kheṅ khe-sho.

Bring a horse-blanket.

362

ཏེ་ཇ་ཁྱེ་ཡོ་ཤོ་པེ།

Te-cha khe-yö-pe.

Have you brought (my) whip?

ངའི་རྩ་ཁེབ་སྐྱ་ག་པ་ཡོད།

Nge chhar-kheṅ ka-pa yö.

Where is my waterproof?

1132,362

ལག་ཤུབ་སྐྱ་ཚོའི་སྐྱང་ལ་ཡོད།

Lak-shuṅ chok-tse gang-la yö.

The gloves are on the table.

3480,3590,1094,2744,878

ལྷམ་ཡུ་རིང་ཀྱོན་གྱི་ཡིན།

Hlam yu-ring kyön-ki-yin.

I will wear riding boots.

3892,3274,3390,626

ཆར་པ་གཏོང་གི་འདུག།

Chhar-pa tong-ki-du.
It is raining.

1132,1418

ཁྱོད་རང་སློན་ལ་གྱུགས།

Khyö-rang ngen-la gyuk.
You go on ahead.

860

ང་སྐྱོ་གས་པོ་སླེབ་ཡོང་།

Nga gyok-po lep-yong.
I will come soon.

3780

གྱེ་གོ་ཚེ་ལ་སྐྱུ་ག་སྡོད།

Gye-gö tsa-la guk-dö.
Wait near the main door (door).

842,2786,890,1948

མདའ་དཔོན་སྐྱུ་བཞེས་པ་བཞུགས་འདུག་གས།

Da-pön ku-shó shu-du-ke.
Is the Depon (Major) Sahib in?

1826,2146

ལགས་བཞུགས་འདུག།

La, shu-du.
Yes, he is.

ཡར་ཕེབས་བཞུགས་གནད་འཇགས།

Ya phe shú-den-ja.

Please come up (stairs). Please sit down.

3248

ལགས་ཐུགས་རྗེ་རྗེ།

La, thu-je-chhe.

Thank you.

སྐྱ་གཟུགས་བདེ་པོ་ཡོད་པས།

Ku-súk de-po yö-pe.

Are you in good health?

3170,1818

ལགས་ཨང་གི་དང་པོ་ཡོད།

La, ang-ki tang-po yö.

Yes, I am very well.

3915,1688

.. ..

ངའི་རྒྱང་ཤེལ་ཁྱིམ་ཤོག།

Nge gyang-she khe-sho.

Bring my telescope (binoculars).

832,3596

པར་ཆས་ཡོད་པས།

Par-chhe yö-pe.

Have you got the camera?

2112,1134

མེ་མདའ་ཡང་ཁྱིམ་གྱི་གུག་ལ།

Men-da yang khe-gyuk.
Take the gun also.

2654,1826,3234

དེའུ་བཅུ་ཐམ་པ་དགོས་ཀྱི་རེད།

De-u chu tham-pa gö-ki-re.
I want ten cartridges.

1904,1064,1538

ཐ་མག་གླམ་རྒྱུང་ཅིག་མཉམ་དུ་ཁྱིམ་ལ།

Tha-ma gam-chhung chik nyam-tu khe.
Bring a packet of cigarettes with you.

882,1148,1330

མུ་ཟི་མ་བཟེད་ཨ།

Mu-si ma-je-a.
Do not forget the matches.

2646,2610,1272,3912

ང་ཀང་ཐང་ལ་འགོ་གི་ཡིན།

Nga kang-thang-la dro-ki-yin.
I shall go on foot.

140,1524

ཏ་དགོས་ཀྱི་མ་རེད།

Ta gö-ki-ma-re.
I do not require a horse.

ཅུ་ཚོན་བཞི་ལ་ལོག་ཡོང་གི་ཡིན།

Chhu-tshö shi-la lok-yong-ki-yin.
I shall come back in 4 hours.

3538

ཇ་བྲ་སྐྱིག་བྲས་ནས་ཞོག།

Chá tra-drik che-ne shók.
Have tea ready.

2000

.. ..

བྲ་ཕ་གི་མིང་ལ་ག་རེ་ཟེར་བ་རེད།

Chá pha-ki ming-la ka-re ser-ra-re.
What is the name of that bird?

2406,2214

བྲ་བྲུང་བྲུང་ཟེར་བ་རེད།

Chá trung-trung ser-ra-re.
It is called a crane.

436,3136

བྲུང་བྲུང་གི་ཤ་ཤིམ་པོ་རང་མི་ཡོང་།

Trung-trung-ki sha shim-po-rang mi-yong.
The flesh of the crane is not very pleasant (to the taste)

3550,3040,3368

.. ..

ད་ང་ཚོ་ནང་ལ་ལོག་འགྲོ་གི་ཡིན།

Ta ngan-tsho nang-la lok-dro-ki-yin.
Now we will go back home.

ཁྱོད་རང་སློན་ལ་ཕྱིན་ནས་གཟུགས་པོ་བྱུང་ཡ་ཟུ་བྱ་སྐྱིག་ཞེས།

Khyö-rang ngen-la chhin-ne súk-po thrü-ya chhu
tra-drik sho.

Go ahead and get water ready for a bath.

2286,2000

ང་གཟུགས་པོ་བྱུང་གི་ཡིན།

Nga súk-po thru-ki-yin.

I will have a bath.

ལགས་ལགས་སེ།

La-la-si.

Yes, sir.

.. .. .

དོ་དགོང་ཞག་ས་ག་པ་རེད།

To-gong shák-sa ka-pa re.

Where is to-night's halting place?

1746,722,3020,3648

རི་ཕ་གི་རྒྱབ་ལ་རེད།

Ri pha-ki gya-p-la re.

It is behind that hill.

3382,2214,3191,840,3468

མིང་ལ་ག་རེ་རེད།

Ming-la ka-re re.

What is its name?

གྲོ་མོ་ཟེར་བ་རེད།

Tro-mo 'ser-ra re.

It is called Tromo (Chumbi).

668,2662

དོད་ས་སྐྱེད་པོ་ཡོད་པས།

Dö-sa kyi-po yö-pe.

Is it a pleasant place to stay at?

226

ལགས་སྐྱོ་པོ་ཡོད་པས།

La, tro-po yö.

Yes, it is pleasant.

2208

.. ..

ཁང་བ་ཆེན་པོ་འདི་སྐྱེད་པོ་རེད།

Khang-pa chhem-po di sü re.

Whose is this big house?

312

དབྱིན་གཞུང་གི་སྐྱེད་པོ་ཆེན་པོ་འདི་རེད།

In-shung chi-khyap' chhen-pö re.

It belongs to the British Trade Agent.

2494,3078,2190,390

མེ་ཏོག་དུ་མ་ར་འདི་ན་ཅང་ཡག་པོ་འདུག།

Me-tok' dum-ra di ha-chang yak-po du.

This is a very good garden.

2656,1918,3352,3840,1036

ཕ་གི་ག་རེ་རེད།

Pha-ki ka-re re.

What is that over there ?

དགོན་པ་རེད།

Göm-pa re.

It is a monastery.

726

དགོན་པ་ལ་གྲུ་པ་ག་ཚོད་ཡོད་པ་རེད།

Göm-pa-la tra-pa ka-tshö yö-wa-re.

How many monks are there in the monastery ?

632

གྲུ་པ་བརྒྱ་ལྔ་པ་ཡོད་པ་རེད།

Tra-pa gya-kor yö-wa-re.

There are about a hundred monks.

942,210

ང་རྟུན་མོ་བལྟ་ལ་འགྲོ་གི་ཡིན།

Nga te-mo ta-la dro-ki-yin.

I will go to see it.

1446,1440

ལགས་ལགས་སི་ཚིབས་བསྐྱུང་གནང་།

La-le-si, chhip-gyu-nang.

Yes, please come (or, go).

1144,954,2022

.. ..

ཁྱོད་རང་གི་མིང་ག་རེ་རེད།

Khyö-rang-ki ming ka-re re.
What is your name ?

ལགལ་ངའི་མིང་ལ་ལྷོ་བཟང་ཟེར་གྱི་ཡིད།

La, nge ming-la lob-sang 'ser-ki-yö.
I am called Lobsang.

2472,3178

ལོ་ག་ཚོད་ཡིན་པ།

Lo ka-tshö yim-pa.
How old are you ?

ལགས་ང་ལོ་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་ཡིན།

La, nga lo sum-chu tham-pa yin.
I am thirty years of age, Sir.

ན་ནས་ག་ཚོད་ལངས་སོང་།

Na-ne ka-tshö lang-song.
How long is it since you fell ill ?

1970,2000,3490,3714

ལྔ་བ་གསུམ་ཚམ་ལངས་སོང་།

Da-wa sum-tsa lang-song.
Three months have passed.

3149,2742

སགོ་ན་གི་འདུག་གས།

Go na-ki-du-ke.

Does your head ache?

750,1970

.. ..

ལོ་གྲུག་གི་འདུག་གས།

Lo gyak-ki du-ke.

Have you a cough?

702,830

ཆབ་གསང་ཡག་པོ་འབབ་གྱི་འདུག་གས།

Chhap-sang yak-po pap-ki-du-ke.

Do you pass water well?

1124,3790,2504

འབྲུ་འཕྱོན་གྱི་འདུག་གས།

Bu thön-ki-du-ke.

Have you got worms?

2516,1668

འདར་གྲུག་གི་འདུག་གས།

Dar gyak-ki-du-ke.

Have you fever (malaria)?

1848

ཚ་བ་སྐྱེ་གི་འདུག་གས།

Tsha-wa kye-ki-du-ke.

Have you fever (a temperature)?

2834,238

གྱ་མཁར་ལ་འདྲེ་སྟོང་ངམ།

Gya-kar-la dro-nyong-nge.

Have you ever gone to India ?

826,806,2678

སོ་ན་གི་འདུག་གས།

So na-ki-du-ke.

Have you got tooth-ache ?

3694

པང་ཁོ་ན་གི་འདུག་གས།

Pang-kho na-ki-du-ke.

Have you a pain in the chest ?

2446

ཕོ་བ་ན་གི་འདུག་གས།

Pho-wa na-ki-du-ke.

Have you a stomach-ache ?

2262

ལྷོད་པ་བཤམ་གྱི་འདུག་གས།

Trö-pa she-ki-du-ke.

Are you suffering from diarrhoea ?

680,3640

མིག་ན་གི་འདུག་གས།

Mik na-ki-du-ke.

Do your eyes hurt ?

2632

མིག་ཡག་པོ་མཐོང་གི་འདུག་གས།

Mik yak-po thong-ki-du-ke.

Do your eyes see well? (can you see well?).

1636

ཨ་མཚོག་གོ་གི་འདུག་གས།

Am-chho ko-ki-du-ke.

Do your ears hear? (can you hear well?).

3914,590

ཚུ་ཚ་པོ་ཡོད་གས།

Chhu tsha-po yö-pe.

Is there hot water?

ང་ག་ཟུགས་ པོ་བྱུང་གི་ཡིན།

Nga suk-po thrü-ki-yin.

I will have a bath.

ལགས་ཡོད།

La yö.

Yes.

འོ་ན་འཁུར་གོག།

O-na khe-sho.

Then bring it.

ལགས་ལགས་སེ།

La-le-si.
Yes.

དེ་ཉ་ཅང་ཚ་པོ་རེད།

Di ha-chang tsha-po re.
This is extremely hot.
3840,2834

གང་མོ་འབྲིང་ཤོག།

Trang-mo khe-sho.
Bring some cold (water).
636

ཡི་ཙི་དང་ཨ་ཅོར་ཡོད་པས།

Yi-tsi tang a-chor yö-pe.
Are there soap and towels?
3260,1684,3914

ལགས་ཡོད།

La yö.
Yes.

.. .. .

ང་ཁ་ལག་བཟས་ནས་ཕྱི་ལ་འགྲོ་གི་ཡིན།

Nga kha-la še-ne chhi-la dro-ki-yin.
After lunch I will go out.
3110,2278

ཆིབས་དཔོན་ལ་ངའི་དྲ་འབྲིད་ཤོག་ལག་ལ་བ།

Chhip-pön-la nge ta thri-sho lap.
Tell the groom to bring my horse.

1142,2146,510,3604,3498

དྲི་སྐ་ཡག་པོ་རྒྱབ་ཡོད་པས།

Te-ga yak-po gyap-yö-pe.
Have you fastened the saddle well?

876

ལགས་ཡོད།

La yö.
Yes.

ངའི་དྲི་རྩུག་ག་པ་ཡོད།

Nge te-cha ka-pa yö.
Where is my whip?

ལགས་འདྲིར་ཡོད།

La de yö.
Sir, it is here.

ང་ཀང་ཐང་ལ་འགྲོ་གི་ཡིན།

Nga kang-thang-la dro-ki-yin.
I will go on foot.

ཁྱེད་རང་ཉ་འབྲིད་ཤོག།

Khyö-rang ta thri-sho.
You bring the horse. (imp).

ལགས་ལགས་སེ།

La-le-si.
Yes, Sir.

.. ..

ཡི་གེ་འདི་ཡིག་རྩེད་ལ་འབྲིད།

Yi-ke di yik-tshang-la khe.
Take this letter to the office.
3264,2844

ཡིག་རྩེད་ཀྱས་ཡིག་ཀོག་ཆེན་པོ་གཉིས་ལེན་ཤོག།

Yik-tshang-ne yik-kok chhem-po nyi len-sho.
Bring two big envelopes from the office.
26,3528

.. ..

ད་ང་ཕྱི་ལ་འགྲོ་གི་ཡིན།

Ta nga chhi-la dro-ki-yin.
Now I will go out.

ངའི་ཞུ་མོ་ཁྱེད་ཤོག།

Nge sha-mo khe-sho.
Bring my hat.
3018

ང་རྒྱ་ཚོད་གཅིག་ཙམ་ལ་ཡོང་གི་ཡིན།

Nga chhu-tshö chik tsa-la yong-ki-yin.
I will come (back) about one o'clock.

2742

ཉིན་གུང་ཞལ་ལག་གྲ་སྐྱིག་བྱས་ནས་ཞོག།

Nyin-gung she-la tra-drik che-ne shak.
Have lunch ready.

1296

གསོལ་ཇ་གྲ་སྐྱིག་ཡོད་པས།

Sö-ja tra-drik yö-pe.
Is tea ready?

ལགས་ཡོད།

La yö.
Yes.

ཁྱེ་ཞོག།

Khe-sho.
Bring it.

དགར་ཡོལ་གཉིས་དགོས་ཀྱི་རེད།

Ka-yö nyi gö-ki-re.
Two cups are wanted.

74

འོ་མ་ཚ་པོ་བཟེས་ནས་ཁྱིའི་ཤོག།

O-ma tsha-po 'sö-ne khe-sho.
Bring hot milk.

3204

བྱེ་མ་ཀ་ར་དགོས་ཀྱི་མ་རེད།

Ch'e-ma-ka-ra gö-ki-ma-re.
I do not want powdered sugar.

2432

ཤེལ་ཀ་ར་དགོས་ཀྱི་རེད།

She-ka-ra gö-ki-re.
I want candy sugar.

3596

མར་འདི་ཡག་པོ་མི་འདུག།

Ma di yak-po min-du.
This butter is not good.

2624

མར་གསར་པ་ཁྱིའི་ཤོག།

Ma sar-pa khe-sho.
Bring fresh butter.

3796

བག་ལེབ་ཁ་ཤས་བསྐྱེགས་ནས་ཁྱིའི་ཤོག།

Pa-le kha-she tra-ne khe-sho.
Bring some pieces of toast.

3568,3762

སྐྱ་གཞིགས་གསོལ་ཇ་བཞིས།

Ku-sho sö-cha she.

Please drink tea. (H).

3106

ལགས་ཐུགས་རྗེ་ཚེ།

La, thu-je-chhe.

Thank you.

.. ..

ཡུག་དཔེ་འདི་ག་རེ་རེད།

Chha-pe di ka-re re.

What is this book?

2274,2142

སྐད་ཡིག་བསྐྱབ་ཡ་རེད།

Ke-yik lap-ya re.

It is for learning to speak and to write (a language).

180,3266,3836,3222

སུའི་རེད།

Sü re.

Whose is it?

3662,3191

ངའི་རེད།

Nge re.

It is mine.

སུས་བཟོས་པ་རེད།

Sü₄ sö-pa re.

Who made it ?

3670,3184

འབྲས་སྤྱི་ལྷོན་ཆེན་གྱིས་བཟོས་པ་རེད།

Dre-chi lön-chhen-ki sö-pa-re.

The Political Officer in Sikkim made it.

2550,2190,2474,1154,614

ང་ལ་མིག་སྟོན་རོགས་གནང་།

Nga-la mik ten-ro-nang.

Please show me. (H).

2632,1502

འདི་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་འདུག།

Di ha-chang yak-po du.

This is very good.

འདིའི་རིན་ག་ཚོད་རེད།

Di-i rin ka-tshö re.

What is the price of it ?

3394

ང་ལ་གཟིག་ཚོང་རོགས་གནང་།

Nga-la chik tshong-ro-nang.

Please sell me one.

1042,2892

ང་ལ་གཅིག་ལས་མེད།

Nga-la chik-le me.
I have only one.

3506

འདི་ང་རང་ལ་དགོས་ཀྱི་རེད།

Di nga-rang-la gö-ki-re.
I myself require it.

ང་རང་བོད་སྐད་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི་རེད།

Nga-rang pö-ke lap-gö-ki-re.
I myself have to learn Tibetan.

2404,180,3836

འདི་ངའི་དགེ་མཁན་ཡིན།

Di nge ge-gen yin.
This is my teacher.

718,816

སྐུ་གཞིགས་བོད་སྐད་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་མཚུན་གྱི་འདུག།

Ku-shö pö-ke ha-chang yak-po khyen-ki-du.
Sir, you know Tibetan very well indeed.

466

ལགས་ཤིང་ཅི་ཤེས་ཀྱི་ཡིད།

La, a-u-tse shing-ki-yö.
Thank you. I know a little.

3598

.. ..

ཨམ་ཚི་སྐྱ་བཞི་གསུམ་ལགས།

Am-chhi ku-shó la.
Doctor sahib. (H).

3486

ང་ན་གི་འདུག།

Nga na-ki-du.
I am ill.

སྐྱ་ན་གནང་རོགས་གནང་།

Men nang-ro-nang.
Please give me medicine.

2724

ག་རེ་ན་གི་འདུག།

Ka-re na-ki-du.
What pain have you ?

མིག་ན་གི།

Mik na-ki.
My eye is hurting.

ན་ནས་ག་ཚོད་སོང་།

Na-ne ka-tshö song.
How long have you been ill ?

ཏ་བ་གསུམ་སྔོང་།

Da-wa sum song.
Three months.

མིག་ཚུ་མང་པོ་འཕྲོན་གྱི་འདུག།

Mik-chhu mang-po thön-ki-du.
My eyes are watering a lot.

མུན་འདིས་ཉི་མ་ལ་བེངས་བཞི་བྱུང།

Men di nyi-ma-la theng shi thrü.
Wash with this medicine four times a day.
556,1850,1578

སྐྱོ་བ་ས་པོ་རྒྱ་ཡོང་།

Gyok-po tra-yong.
You will soon get well.

གཙང་མ་བྱེད།

Tsang-ma che.
Make it clean.
2750

བཅོག་པ་མ་བྱེད།

Tsok-pa ma-che.
Do not make it dirty.
2776

ལགས་ཐུགས་རྗེ་ཚེ།

La, thu-je-chhe.
Thank you.

.. ..

ཨམ་ཚི་སྐྱ་གཞིགས་བཞུགས་འདུག་གས།

Am-chhi ku-shó shü-du-ke.
Is the doctor sahib at home?

3100

བཞུགས་ཡོད་ན་འདིར་ཕེབས་ཞུས།

Shü yö-na de phe shü.
If he is at home, request him to come here.

3042

བཞུགས་མི་འདུག།

Shü min-du.
He is not at home.

སྐྱ་ཁང་ལ་ཕེབས་སོང་།

Men-khang-la phe-song.
He has gone to the hospital.

2724,312

འོ་ན་ཡི་གེ་འདི་སྐྱ་ཁང་དུ་ཁོང་ལ་ཐུལ་ཤོག།

O-na yi-ke di men-khang-tu khong-la phü-sho.
Then give this letter to him at the hospital.

1712,374,2256,3604

ད་བཞེན་ནས་རྒྱགས།

Ta shön-ne gyuk,
Go (there) on horse-back.

3108

ལས་སང་ལོག་ཤོག།

Lam-sang lok-sho.
Come back at once,

3653,3538

.. ..

ཨམ་ཚི་སྐྱེན་ཁང་ནས་ཕེབས་ཚར་འདུག།

Am-chhi men-khang-ne phe-tshar-du.
The doctor has already left the hospital.

2856

མཇལ་མ་བྱུང་།

Je ma-chung.
I have not met him,

1216,2430

ག་པ་ཕེབས་པ་རེད།

Ka-pa phe-pa-re.
Where has he gone?

ཁྲིས་ལ་ཕེབས་པ་རེད།

Throm-la phe-pa-re.
He has gone to the bazar.

452

ག་རེའི་དོན་ལ་ཕྱབས་པ་རེད།

Ka-re tön-la phe-pa-re.

For what purpose has he gone (there) ?

1758

མི་ནད་པ་ཞིག་གཟིགས་པ་ཕྱབས་པ་རེད།

Mi ne-pa chik sík-ka phe-pa-re.

He has gone to see a sick person.

3035,3166

འོ་ན་ཁོང་ཕྱབས་པ་དང་ལམ་སང་ཡི་གེ་དེ་སྟུང་།

O-na, khong phe-pa-tang lam-sang yi-ke te phü.

Then, when he comes, give him the letter at once,

1684

ལགས་ལགས་སེ།

La-le-si.

Yes.

ད་ཕྱབས་ཀྱི་འདུག།

Ta phe-ki-du.

Now he is coming.

.. ..

ཡི་གེ་སྟུང་གི་རེད།

Yi-ke sü re.

Who is the letter from ?

ལྷི་ཁྱེ་ལྷ་གཞི་གས་ཀྱི་རེད།

Chi-khyaṅ ku-shó-ki re.

It is from the British Trade Agent.

2190

ལགས་ ཐུགས་ རྗེ་ཆེ།

La-thu-je-chhe.

Thank you.

དེ་རིང་གཟུང་ག་རེ་རེད།

Té-ring sa ka-re re.

What is the day of the week to-day?

3392,3158

གཟུང་ཉི་མ་རེད།

Sa nyi-ma re.

It is Sunday.

1292

ཚེས་པ་ག་ཚེད་རེད།

Tshe-pa ka-tshö re.

What is the date?

2886

ཚེས་པ་དགུ་རེད།

Tshe-pa gu re.

It is the 9th.

712

... ..

དེ་རིང་གནས་སྐྱིད་པོ་འདུག།

Te-ring nam kyi-po du.
Today the weather is pleasant.
2028,226

དེ་རིང་ཆར་པ་བཏང་གི་མ་རེད།

Te-ring chhar-pa tang-ki-ma-re.
Today it will not rain.
1132,1418

སང་ཉིན་ལ་ལ་ཆར་པ་མ་བཏང་ན་ཡག་པོ་རེད།

Sang-nyin la-la chhar-pa ma-tang-na yak-po re.
It will be good if it does not rain on the pass
3652,1296,3466,3468 tomorrow.

སང་ཉིན་ཕེབས་ཐག་རིང་པོ་ཡིད།

Sang-nyin phep-thak-ring-po yö.
Tomorrow's (stage) is long.
3390

སྤྲོ་བོ་ནས་ཕེབས་དགོས་ཀྱི་རེད།

Nga-po-ne phe gö-ki-re.
We had better start early.
1016

དགུར་ཀ་ཆར་པ་སང་པོ་བཏང་ཡིང།

Yar-ka chhar-pa mang-po tang-yong.
Much rain falls in summer.
2492,3296

དུག་ཀ་གངས་མང་པོ་བཏང་ཡོང་།

Gün-ka kang mang-po tang-yong.
Much snow falls in winter.

716,534

དབྱིང་ཀ་དང་སྟོན་ཀ་བོད་ལ་སྤྱོད་པོ་ཡོང་།

Chi-ka tang tön-ka pó-la tro-po yong.
In spring and autumn it is pleasant in Tibet.

2150,1490,2208

གྱ་གར་ནང་བཞིན་ཚད་པ་ཚ་པོ་ཡོད་པ་མ་རེད།

Gya-kar nang-shin tshe-pa-tsha-po yö-wa-ma-re.
It is not as hot as India.

826,1984,3094,2848,2834

ལགས་ད་ག་རང་རེད།

La, ta-ka-rang re.
Yes, that is so.

3368

.. .. .

ཚེ་རིང་།

Tshe-ring.
Tshering.

2880,3390

ངའི་སྒྲ་འཕྱིད་འདི་ཡག་པོ་བཀྲུས་ནས་ཁྱེད་ལོག།

Nge nap-chhi di yak-po trü-ne khe-sho.
Wash this handkerchief of mine well and bring it to
me.

2066,2332

ངའི་མིག་ཤེལ་ག་བ་ཡོད།

Nge mik-she ka-pa yö.
Where are my eye-glasses ?

2632,3596

ལགས་སྐྱེན་ཤེལ་ཕྱག་སྐྱེན་ནང་ལ་ཡོད།

La, chen-she chha-gam nang-la yö.
The spectacles are in the box.

2188,2274,882,1984

འདིར་ཁྱེད་ཤོག།

De khe-sho.
Bring them here.

ལགས་འདིར་ཡོད།

La de yö.
Here they are.

ངའི་མིག་ཤེལ་བཅག་བཞག།

Nge mik-she chak-shak.
My spectacles are broken.

1056,3088

སྐྱེན་བཅག་བ་རེད།

Sü chak-ka-re.
Who broke them ?

དོ་པོ་ནང་ལ་ཆག་པ་རེད།

To-pö nang-la chhak-ka-re.
They broke inside the luggage.

1108

ག་རེའི་དོན་ལ་ཡག་པོ་ཅག་ག་མ་བྱས་པ།

Ka-re tön-la yak-po cha-ka ma-che-pa.
Why did you not take good care?

1758,1034

དོ་པོ་བྱིར་མཁན་སུ་རེད།

To-po khe-khen su re.
Who was the carrier?

454

དོ་པོ་བྱིར་མཁན་ལོག་ཚར་བཞག།

To-po khe-khen lok tshar-shak.
The carriers have gone back.

3538,2856,3088

ད་རུང་གླམ་གྱི་ནང་ལ་ག་རེ་ཆག་འདུག་མིག་ལྗོངས།

Ta-rung gam-ki nang-la ka-re chhak-du mik-tö.
Look and see what else is broken in the box.

1678,3416,1460

སྐྱུ་གྱི་ཤེལ་དམ་གཅིག་ཆག་བཞག།

Men-ki she-tam chi chha-shak.
A medicine bottle is broken.

3596,1700

གཞན་གང་ཡང་ཆག་མི་འདུག།

Shen kang-yang chha min-du.
Nothing else is broken.

3066,530,3234

ཁྱོད་རང་ཡག་པོ་མིག་མ་བརྟུས་ན།

Khyö-rang yak-po mik ma-te-na,
If you do not look (after things) properly,

1968

ངས་ཕོགས་ནས་རིན་གཅོག་གི་ཡིན།

Nge phok-ne rin chok-ki-yin.
I shall cut the price from your pay.

2270,1998,3394,1050

ལགས་དགོངས་དག།

La, gong-tak.
Sir, please pardon me, (I apologise).

724,1680

.. ..

ཁྱེད་རང་ག་པ་ཕེབས་ཀྱི་ཡིན།

Khye-rang ka-pa phe-ki-yin.
Where are you going to?

ང་ཁྲོམ་ལ་འགྲོ་གི་ཡིན།

Nga throm-la dro-ki-yin.
I am going to the bazar.

ཐྲོམ་ལ་ག་རེ་འི་དོན་ལ་ཕྱེབས་ཀྱི་ཡིན།

Throm-la ka-re tön-la phe-ki-yin.
Why are you going to the bazar?

ང་རས་ཆ་ཉོ་བ་འབྲོག་གི་ཡིན།

Nga re-chha nyo-ka dro-ki-yin.
I am going to buy cloth.
528,(2355B)

ཁྱེད་རང་གི་སྐོར་ལ་ག་རེ་ལྷན་གི་ཡིད།

Khye-rang-ki tshen-la ka-re shu-ki-yö.
What is your name?
2908,3042

ངའི་མིང་ལ་ལྷན་བ་ཟེར་གྱི་ཡིད།

Nge ming-la Da-wa ser-ki-yö.
I am called Dawa.
3149

དགྲུང་ལོ་ག་ཚོད་ཡིན་ན།

Gung-lo ka-tshö yin-na.
How old are you?
714,3534

ང་ལོ་སྲུང་ཅུ་ཐུགས་པ་ཡིན།

Nga lo sum-chu tham-pa yin.
I am thirty years of age.

.. ..

ཁྱེད་རང་གི་གཞིས་འགག་ག་པ་ཡོད།

Khye-rang-ki 'sim-sha ka-pa yö.
Where is your house?

3168,3556

ཡར་ཙ་ན་ཡོད།

Ya-tsa-na yö.
It is over there.

3248,2786,1969

ཁྱེད་རང་གི་ཡབ་ཡུམ་བཞུགས་ཡོད་པས།

Khye-rang-ki ya-p'-yum shu-yö-pe.
Are your parents alive?

3242,3284,3100

ཨ་མ་ལགས་བཞུགས་ཡོད་པ་ལགས་མིད།

A-ma-la shu-yö pa-la me.
My mother is. My father has died.

3908,2612,3486

.. ..

ད་བཀའ་མོལ་གནང་གུ་ཡོད་པས།

Ta ka-möl nang-gyu yö-pe.
Have you now any matter to mention?

104,848,2668,2022

འདྲི་བ་ཡོད་པ་ལོགས།

ད་ལྟོ་གུ་ག་གའི་མིད།

Ta shu-gyu ka-ke me.
I have nothing at all to request.

3042,848,530

འོ་ན་ག་ལེ་ཕེབས།

O-na ka-le phe.
Then good-bye.

524

ལགས་ལགས་སི་ག་ལེ་བཞུགས་གདན་འདྲེགས།

La-le-si ka-le shu-den-ja.
Good-bye.

.. ..

ཁྱེད་རང་སྲུ་ཡིན་པ།

Khye-rang su yin-pa.
Who are you ?

ག་ནས་ཕེབས་པ།

Ka-ne phe-pa.
Where have you come from ?

ང་སོག་པོ་ཡིན།

Nga sok-po yin.
I am a Mongolian.

3709

བོད་ལ་འགྲོ་གི་ཡིན།

Pö-la dro-ki-yin.
I am going to Tibet.

ཁྱེད་རང་ལ་ལས་ཡིག་ཡོད་པས།

Khye-rang-la lam-yik yö-pe.
Have you a passport?

3500,3266

ལགས་ང་ལ་ལས་ཡིག་མེད།

La, nga-la lam-yik me.
No, I have no passport.

ང་ལ་ལས་ཡིག་གནང་རོགས་གནང་།

Nga-la lam-yik nang-ro-nang.
Please give me a passport.

ང་གྱུ་ནག་བགྱུད་ནས་ཡོང་བ་ཡིན།

Nga gya-na gyü-ne yong-nga-yin.
I have come via China.

826,1980,948

གྱུ་གར་བར་གྱི་ལས་ཡིག་ཡོད།

Gya-kar par-ki lam-yik yö.
I have a pass as far as India.

826,2372,613

བོད་ལ་ཕེབས་དོན་ག་རེ་ཡིན་ན།

Pö-la phep-tön ka-re yin-na.
What is your purpose in coming to Tibet?

1968

ཚོས་བྱས་གཤམ་གྱི་གོ་ཡིན།

Chhö ché-ka dro-ki-yin.

I am going (there) in order to study religion.

1164

དགོན་པ་གཤམ་བཞུགས་ཀྱི་ཡིན།

Göm-pa ka-pa shú-ki-yin.

What monastery will you live in ?

726

འབྲས་སྤངས་ལ་མྱོད་ཀྱི་ཡིན།

Dre-pung-la dö-ki-yin.

I shall live at Drepung.

2550,2166

དེ་ང་ཚོའི་བླ་པ་མང་པོ་ཡིད།

Te ngan-tshö tra-pa mang-po yö.

There are many of our (Mongolian) monks.

632

ཁྱེད་རང་བོད་བཀའ་ལ་སྐྱེན་ལུ་ལུ་དགོས་ཀྱི་རེད།

Khyö-rang pó-shung-la nyen-shú shú gö-ki-re.

You should apply to the Tibetan Government.

2404,3078,1352

ཐུ་ཇེ་ཅེ་ཆེ་བཞུགས་གདན་འཇགས།

Thu-je-chhe shú-den-ja.

Thank you. Good bye.

ལགས་སོ་ག་ལེ་ཕེབས།

La-so ka-le phe.
Good-bye.

.. ..

དགོ་གློ་ལགས་ཕུག་ཕེབས་གནང་བུང་།

Ge-gen-la, chha-phe-nang-chung.
Teacher, you are welcome.
718,816,3486,2274,2430

བཞུགས་གདན་འདྲེགས་ཡོད་པས།

Shu-den-ja yö-pe.
Are you well?

ལགས་ཡོད་བཞུགས་གདན་འདྲེགས།

La yö, shu-den-ja.
Yes, please sit down.

དགོ་གློ་ལགས་ལ་གསེལ་ཟྱུས།

Ge-gen-la-la sö-ja shü.
Offer tea to the teacher.
3816

ལགས་ལགས་སི།

La-le-si.
Yes sir.
3484

ཞལ་ལག་ཉལ་ཙམ་སྤུལ།

Shé-la tok-tsa phü.
Offer him a little food.

ལགས་ང་ཞལ་ལག་ཞུ་གི་མིན།

La, nga shé-la shú-ki-men.
Thank you, I do not require any food.

ཉལ་ཙམ་བཞེས་སྤྱོད་པོ་ཡོད།

Tok-tsa shé, tro-po yö.
Please eat a little. It is good.

2208

ལགས་ཐུགས་རྗེ་རྗེ།

La thu-je-chhe.
Thank you.

དགེ་རྒན་ལགས་ང་ལ་ཡི་གེ་བསྐྱབ་རོགས་གནང་།

Ge-gen-la nga-la yi-ke lap-ro-nang.
Teacher, please teach me to read and write.

3264,3836

ལགས་ལགས་སི་བསྐྱབ་ཚོག།

La-le-si, lap-chhok.
Yes, I will teach (you).

1162

བོད་སྐད་དཀར་ལས་ཁག་པོ་ཡོང་ངས།

Pö-ke ka-le khak-po yong-nge.
Will Tibetan be difficult?

975

དཀར་ལས་ཁག་པོ་རང་མི་ཡོང།

Ka-le-khak-po-rang mi-yong
It will not be very difficult.

3368

ང་ལ་བོད་སྐད་ཉེག་ཙམ་བསྐྱབ་རོགས་གནང།

Nga-la pö-ke tok-tsa lap-ro-nang.
Please teach me a little Tibetan.

3836,3448

ལགས་ལགས་སི་ད་ག་རང་ཉུས་ཚོག།

La-le-si, ta-ka-rang shü-chhok.
Yes, I will do so.

འོ་ན་བྱགས་དལ་བའི་སྐང་ལ་བསྐྱབ་རོགས་གནང།

O-na thu-te-we gang-la lap-ro-nang.
Then please teach me when you have leisure.

1558,878

ལགས་ལགས་སི་བྱགས་རུས་གནང་ན་མགྱོགས་པོ་མཁྱེན་ཡོང།

La-le-si, thuk-rü nang-na gyok-po khyen-yong.
Yes. If you try hard, you will soon learn (Tibetan).

3426,466

ལགས་ལགས་སིངས་བཙོན་འགྲུས་བྱས་ནས་བསྐབ་ཀྱི་ཡིན།

La-le-si, nge tsön-drü ché-ne lap-ki-yin.
Yes. I will learn by working hard.

2830,802

དེ་ནས་མར་ལྷགས་ལྷོག་གནང་རོགས་གནང་།

Di-ne ma ja-lok nang-ro-nang.
Please read from here downwards (onwards).

2622,1264,68

ལགས་ལགས་སི།

La-le-si.
Yes.

ཡག་པོ་ཞེད་རྒྱས་ལྷོག་པ་གནང་བྱབ་ཀྱི་འདུག།

Yak-po she-tra lok-pa nang-thup-ki-du.
You can read very well.

3052,1772

ལགས་ཡག་པོ་རང་ལྷོག་བྱབ་ཀྱི་མེད།

La, yak-po-rang lok-thup-ki-me.
No. I cannot read very well.

དེ་རིང་ཕྱི་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཚེབས་བསྐྱར་གནང་ན།

Te-ring chhi-po ché-ki chhip-gyu-nang-na.
It is getting late today. Perhaps you would like to
2276,1968 leave.

ལགས་ལགས་སི་འོ་ན་སང་ཉིན་བཅར་གྱི་ཡིན།

La-le-si, o-na sang-nyi char-ki-yin.
Yes. Then tomorrow I will come.

3652,1060

འོ་ན་ག་ལེ་ཚེབས་བསྐྱར་གནང་དགོས།

O-na ka-le chhip-gyu nang-gö.
Then good-bye.

728

ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ག་ལེ་བཞུགས་གདན་འདྲེགས།

Thu-je-chhe, ka-le shu-den-ja.
Thank you. Good-bye.

.. ..

འདི་ནས་ཕག་རི་བར་ཐག་རིང་གུང་ག་ཚོད་ཡོད་པ་རེད།

Di-ne pha-ri-par tha-ring-thung ka-tshö yö-wa-re.
What is the distance from here to Phari?

2216,3382,2372,1516,3390,1560

མེ་ལི་བཙུ་ཙམ་ཡོད་པ་རེད།

Me-li chu-tsa yö-wa-re.
It is about ten miles.

2626

.. ..

སྐྱེ་མཉེལ་མ་གུང་ངས།

Ku-nye ma-chung-nge.
Are you not tried?

198,1336

ལགས་ཨུ་ཙི་ཅུང་།

La, a-u-tse chung.
I am all right, thank you.

3928

.. ..

ཁ་ཞིང་རྒྱགས་སྐྱིམ་གྱི་འདུག།

Kha shé-tra kom-ki-du.
I am very thirsty.

286,208

གསོལ་ཇ་བཞིས།

Sö-ja shé.
Please take tea.

འདིར་ང་ཚོ་ཉོག་ཙམ་བསྐྱད་ནས་ཇ་འཐུང་གི་ཡིན།

De ngan-tsho tok-tsa de-ne chá thung-ki-yin.
We will sit here a little and drink tea.

1654

.. ..

ཅུ་འདི་གཙང་མ་རེད་པས།

Chhu di tsang-ma re-pe.
Is this water clean?

2750

ལགས་གཙང་ཐག་ཚོད་རེད།

La, tsang-thak-chhö re.
Yes, it is very pure.

1520,1163

.. ..

གསོལ་ཇ་མགོགས་པོ་སྤུལ།

Sö- ja gyok-po phü.
Serve tea quickly.

.. ..

ཤིང་སྤོང་དི་འི་མིང་ག་རེ་རེད།

Shing-dong di-i ming ka-re re.
What is the name of this tree?

3576,1946

དི་འི་མིང་ལྷང་མ་རེད།

Di-i ming chang-ma re.
It is called a willow.

1084

དི་ཧ་ཅང་སྤོམ་པོ་རེད།

Di ha-chang bom-po re.
It is very thick.

3840,2594

.. ..

ང་ཚོ་ཆུ་འོག་འགྲམ་ལ་སྤོང་གྱི་ཡིན།

Ngan-tshö chhü dram-la de-ki-yin.
We will sit on the bank of the river.

790,1948

.. ..

ཕ་གོ་ཁང་ཕ་ཆེན་པོ་དེ་ག་རེ་རེད།

Pha-ki khang-pa chhem-po te ka-re re.
What is that big building over there?

2214,312

ཇོང་རེད།

Dzong re.
It is the dzong.

3004

སུ་བཞུགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

Su shu-ki yö-wa-re.
Who lives in it ?

3100

ཇོང་དཔོན་རྒྱན་གྱི་སྐྱུ་བཞུགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

Dzong-pön hlen-gye shu-ki yö-wa-re.
The Jongpöns live in it.

2146,3890,844

.. .. .

ལྷ་དེ་ག་རེ་རེད།

Dra té ka-re re.
What is that sound ?

918

དུང་ཆེན་གྱི་སྐྱ་རེད།

Tung-chhen-ki dra-re.
It is the sound of a trumpet.

918

.. .. .

ཐང་ཀ་དི་དི་དང་ས་ཡག་ག་ལ།

Thang-ka di din-dre yak-ka-la.
What a fine thang-ka !

1524,1874

.. .. .

ས་ཆ་འདིའི་མིང་ག་རེ་རེད།

Sa-chha di-i ming ka-re re.
What is the name of this place ?
3648,1850

ལྗིང་མ་ཐང་རེད།

Ling-ma-thang re.
It is Lingmathang (flat meadow).
694,1524

དགོན་པ་ཡ་གཱིའི་ལྷ་ས་ག་ནས་རེད།

Göm-pa ya-ki-i la-ma ka-ne re.
From where does the head monk of that monastery
726,3221,2464 come ?

ལྷ་ས་ནས་རེད།

Lha-sa-ne re.
He is from Lhasa.
3878,3648

དགོན་པ་ལ་གྲུ་པ་རྒྱུན་བཞུགས་ག་ཚོད་ཡོད་པ་རེད།

Göm-pa-la tra-pa gyün-shuk ka-tshö yö-wa-re.
How many monks are there permanently ?
632,864,3100

རྒྱུན་དུ་བཞུགས་མཁན་བཞི་བཅུ་ཐམ་པ་ཡོད་པ་རེད།

Gyün-tu shuk-khen ship-chu tham-pa yö-wa-re.
Those who stay there permanently are forty in
454,1712 number.

.. ..

འདི་ག་རེ་རེད།

Di ka-re re.
What is this ?

འདི་སྐྱམ་བུ་རེད།

Di nam-pu re.
It is woollen cloth.
2080

ག་པ་བཟོས་པ་རེད།

Ka-pa 'sö-pa-re.
Where was it made ?
3184

བོད་ལ་བཟོས་པ་རེད།

Pö-la 'sö-pa-re.
It was made in Tibet.
2404

སྐྱམ་བུ་འདི་ཉ་ཅང་འཇམ་པོ་རེད།

Nam-bu di ha-chang jam-po re.
This cloth is very soft.
1232

འདིས་ཕུ་པ་གཅིག་ལྷང་གི་རེད་པས།

Di chhu-pa chik dang-ki-re-pe.
Is it sufficient for a dress?
1850,2288,1912

ལགས་ལྷང་གི་རེད།

La, dang-ki re.
Yes, it is sufficient.

1912

རིན་གཞོན་རེད།

Rin ka-tshö re.
How much is the price?

3394

དངུལ་སྲུང་གསུམ་བརྒྱ་ཐམ་པ་རེད།

Ngü-sang sum-gya tham-pa re.
Three hundred ngul-sangs (about fifty rupees).

984,3726,942

ཨ་ཙི་ཀོང་ཆིན་པོ་རེད།

A-tsi, kong chhem-po re.
Oh! it is a big price.

596

དི་ཡུལ་བལ་གྱིས་བཟོས་པ་རེད།

Di yü-pe-ke sö-pa-re.
It is made of local wool.

3290,2378

བོད་ལ་ལུག་མང་པོ་ཡོང་ངས།

Pö-la lu mang-po yong-nge.
Are there many sheep in Tibet?

3508

ཞེད་རྒྱལ་ས་མང་པོ་ཡིང་།

She-tra mang-po yong.
There are very many.

2618

.. ..

ཁྱེད་རང་འོད་ལ་ག་དུས་ལོག་གི་ཡིན།

Khyö-rang pó-la nam lok-ki-yin.
When will you return to Tibet?

1734

ང་ག་ནང་ས་ཉིན་ལོག་འགྲོ་གི་ཡིན།

Nga nang-nyin lok-dro-ki-yin.
I shall return the day after tomorrow.

2024

འོད་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་ཡག་པོ་རེད་པས།

Pö-ki luk-sö yak-po re-pe.
Are the customs of Tibet good?

3512

ལགས་ཏེ་ཅང་ཡག་པོ་རེད།

La, ha-chang yak-po re.
Yes they are very good.

གྱི་གར་གྱི་བྲིས་ས་དང་ལུགས་སྲོལ་གང་འདྲས་འདུག།

Gya-kar-ki thrim tang luk-sö kan-dre du.
What are the law and customs of India like?

432,531

ལགས་ཞིང་རྒྱགས་ཡག་པོ་འདུག།

La, she-tra yak-po du.
They are very good.

རྒྱ་གར་ལུང་པ་པོའི་ལས་སྐྱིད་པ་ཡོད་པ་རིད་པས།

Gya-kar lung-pa pö-le kyi-pa yö-wa-re-pe.
Is India more pleasant than Tibet?

3514,3506,226

ལགས་དགུན་ཀ་སྐྱིད་པོ་རིད་དགུར་ཀ་བོད་སྐྱོ་པོ་རིད།

La, gün-ka kyi-po re. Yar-ka pö tro-po re.
In winter it is good. In summer Tibet is (more)
2208 pleasant.

ལུང་པ་དེ་ལ་འབྲུག་ཀ་རེ་གའི་སྐྱེ་ཡོང་།

Lung-pa di-la dru ka-re ka-re kye-yong.
What kinds of grain are produced in this country?

3514, 2558,238

གྲོ་ཏང་ནས་དང་སྲན་ས་སྐྱེ་ཡོང་།

Tro tang ne tang tre-ma kye-yong.
Wheat, barley, and peas grow (here).

668,1996,3730

བོད་ལ་ཤིང་ནགས་ཡོང་ངས།

Pö-la shing-na yong-nge.
Are there forests in Tibet?

1982,3296

ལགས་རིང་སུམས་ལ་ས་གཏོགས་སི་ཡིང་།

La, rong-tsham-la ma-to mi-yong.
Except for the valley areas there are none.

3450,2912,1410

ས་སྟོང་པ་མང་པོ་ཡིང་།

Sa tong-pa mang-po yong.
There is much uncultivated ground.

1484

.. ..

ཁྱེད་རང་ལས་ཀ་ག་ནས་བོད་ལ་ལོག་གི་ཡིན།

Khyö-rang lam-ka ka-ne pó-la lok-ki-yin.
By which way will you return to Tibet?

ལགས་ང་ཇཱ་ལེབ་ལ་ནས་འགྲོ་གི་ཡིན།

La, nga dza-lep-la-ne dro-ki-yin.
I shall go by the Jelap pass.

2980,1998

ལ་བདེ་པོ་ཡིད་བས།

La de-po yö-pe.
Is it an easy pass?

3466,1818

ལགས་གྱེན་གྲུང་ན་ཅང་གཟར་པོ་ཡིང་།

La ken-thur ha-chang sar-po yong.
The ascent and descent are very steep.

616,1572,3160

.. ..

སྐྱ་གཞིགས་ང་ཞིད་དྲགས་ལྷོགས་ཀྱི་འདུག།

Ku-sho, nga she-tra tok-ki-du.

Sir, I am very hungry.

1772,1458

བག་ལེབ་དང་སྒོ་ང་ཁ་ཤས་གནང་རོགས་གནང་།

Pa-le tang gong-nga kha-she nang-ro-nang.

Please give me some bread and eggs.

2360,900,288,2022

མ་ཚེན་མི་འདི་ལ་བག་ལེབ་གཅིག་དང་སྒོ་ང་གསུམ་སྟོད།

Ma-chhen, mi di-la pa-le chik tang gong-nga sum tro

Cook, give this man a loaf and three eggs.

2612,1154

ལགས་ ཐུགས་ རྗེ་ ཚེ་བཀའ་བཀྱིན་ཚེ།

La, thu-je-chhe, ka-trin-chhe.

Thank you. You are very kind.

104,1150

.. ..

ཁྱོད་རང་ངའི་གདོང་ལ་རྒྱགས།

Khyö-rang nge dong-la gyuk.

Go ahead of me.

1810

ང་རྗེས་ལ་སྟེའབ་ཡོང།

Nga je-la lep-yong.

I will come after you.

1260

.. ..

ངའི་གདོང་ལ་ས་འགོ་།

Nge dong-la ma-dro.
Do not go ahead of me.

ཇེས་ལ་ཤོག།

Je-la sho.
Come after me.

འགོར་པོ་ས་བྱེད་སྐྱོགས་པོ་ཤོག།

Gor-po ma che gyok-po sho.
Do not delay, come quickly.

774

ངའི་གཡོག་པོ་ལ་ལས་སང་ཤོག་ལག།

Nge yok-po-la lam-sang sho lap.
Tell my servant to come quickly.

3346,3498

.. .. .

ཡིག་ལན་མི་འདུག་གས།

Yik-len min-du-ke.
Is there no answer to the letter?

3266,3494

ལགས་བཀའ་ལན་གནང་ས་བྱུང་།

La, ka-len nang-ma-chung.
He did not give an answer.

104,2022

.. .. .

མདང་དགོང་ང་གི་ཉིད་ཡག་པོ་ཁྱུང་མ་བྱུང་།

Dang-gong nga nyi yak-po khuk-ma-chung.
Last night I did not sleep well.

1822,722,1318,348

དོ་དགོང་སྤེ་པོ་ཉལ་གྱི་ཡིན།

To-gong nga-po nye-ki-yin.
Tonight I will go to bed early.

1746,1016,1290

དགོང་མེ་ལེ་ཞལ་ལག་རྩུ་ཚོད་དུག་ལ་དགོས་ཡོད།

Gong-mö she-la chhu-tshö trúk-la gö-yö.
I want dinner at 6 o'clock.

1786

.. ..

ངའི་སྟོད་ཐུང་དམར་པོ་དེ་ག་པ་ཡོད།

Nge tö-thung mar-po te ka-pa yö.
Where is my red shirt?

1486,1560,2688

འདིར་ཐུང་ཤོག།

De khe-sho.
Bring it here.

.. ..

སྒྲུག་ཚ་དམར་པོ་ཤེལ་དམ་རྩུང་བ་ཞིག་དང་སྒྲུན་པོ་ཤེལ་དམ་ཆེ་བ་ཞིག་

ཉེས་ཤོག། Nak-tsa mar-po she-tam chhug-nga shík tang
ngön-po she-tam chhe-wa shík nyö-sho.

Buy a small bottle of red ink and a large bottle of
blue ink.

3035,1026

ཤོག་བྱ་བྱགས་པོ་ཁ་ཤས་ཡིག་ཚང་ནས་ལན་ཤོག།

Shu-ku thuk-po kha-she yik-tshang-ne len-sho.
Fetch some thick paper from the office.

3528

.. ..

ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་ཤེས་པ་དེ་དང་བྱག་བྱང་ངས།

Khyö-ki ngo-she-pa te-tang thuk-chung nge.
Did you meet the man you know?

980,3598,1554

ལགས་བྱགས་མ་བྱང་ཕྱིན་ཚར་འདུག།

La, thuk-ma-chung, chhin-tshar-du.
I did not meet him ; he had already left.

2286,2856

.. ..

གཉེར་པ་ལགས་འདིར་ཕེབས་ལྟེན།

Nyer-pa-la de phe shü.
Ask the steward to come here.

1324,3486

.. ..

དམག་དཔོན་སྐྱབ་གཞིགས་ལགས་བཞུགས་འདུག་གས།

Mak-pön ku-sho-la shu du-ke.
Is the Commanding Officer at home?

ལགས་མི་འདུག་དམག་གང་ན་དམག་མི་ལ་དམག་སྐྱོང་བསྐབ་ཀྱི་འདུག།

La min-du, mak-thang-na ma-mi-la ma-jong lap-ki-du
No, he is not ; he is instructing the troops on the
parade ground.

1524,2598

.. ..

མེ་མདའ་འདི་ཉ་ཅང་ལྗིད་པོ་རེད།

Men-da di ha-chang ji-po re.
This gun is very heavy.

1268

ཡང་པོ་ཞིག་དང་བརྗེས་རོགས་གནང་།

Yang-po shik-tang je-ro-nang.
Please change it for a light one.

3238,1684,1274

ཡང་བ་ཞིག་དང་བརྗེ་པོ་རྒྱག་གི་ཡིན།

Yang-nga shik-tang je-po gyak-ki-yin.
I will change it for a light one.

830

མེ་མདའ་འདི་རྗིད་པ་རྗིད་པ་རེད།

Men-da di nying-pa nying-pa re.
This gun is very old.

1344

ངས་བརྗེས་པོ་རྒྱ་གི་མིན།

Nge je-po gyak-ki-men.
I will not change it.

1274

འདི་ལས་གསར་བ་ཞིག་གནང་ན་ངས་བརྗེ་ཚོག།

Di-le sar-pa shik nang-na, nge je-chho.
If you give me a newer one, I can change it.

1968

འདི་ལས་གསར་པ་ང་ལ་མེད།

Di-le sar-pa nga-la me.

I have not got a newer one than this.

.. ..

ལགས་སོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་དང་དགོངས་པ་ཉུ་གི་ཡིན།

La-so thu-je-chhe, ta nga gong-pa shu-ki-yin.

Thank you, now I will take leave.

724

.. ..

ངས་བོད་སྐད་སློབ་སྦྱང་བྱེད་ཀྱི་ཡིན།

Nge pö-ke loþ-jong che-ki-yin.

I will practice learning Tibetan.

3836,2598

འདིར་དགོ་མཁན་ཞིག་ཐོབ་ཐུབ་ཀྱི་རེད་པས།

De ge-gen shik thop thup-ki-re-pe.

Can a teacher be obtained here?

1608,1566

ལགས་དགོན་པ་ལ་སྤྲ་མ་མཁའ་ས་པ་ཞིག་ཡིད།

La, göm-pa-la la-ma khe-pa shik yö.

There is a clever lama at the monastery.

726,2464,462

ངས་ཁོང་ལ་ཕེབས་ཉུ་ཚོག།

Nge khong-la phe shu-chhok.

I will ask him to come.

374

ཁོང་དགོན་པའི་སློམ་རེད་པས།

Khong göm-pe la-ma re-pe.

Is he the head lama of the monastery ?

ལགས་ཁོང་མཁན་པོ་རེད།

La, khong khen-po re.

Yes, he is the Abbot.

456

.. ..

སྐྱ་གཞིགས་མཁན་པོ་ཕྱི་ཕྱོད་ཀྱི་འདུག།

Ku-sho khen-po phe-ki-du.

The Abbot is coming.

ཡང་ཕྱི་ཕྱོད་ཞུ།

Ya phe shü.

Ask him to come in.

ཕྱག་ཕྱི་ཕྱོད་ལ་བྱུང་།

Chha-phe-nang-chung.

You are welcome.

2274,2258,2022

བརྒྱལ་ས་བཞག་འཇགས།

Shu-den-ja.

Please sit down.

ཐུགས་རྗེ་ཚེ།

Thu-je-chhe.
Thank you.

སྐུ་གཟུགས་བདེ་པོ་ཡོད་པས།

Ku-sú de-po yö-pe.
Are you well?

1818

ལགས་ཡག་པོ་ཡོད་ཐུགས་རྗེ་ཚེ།

La yak-po yö, thu-je-chhe.
Yes, I am well, thank you.

གསོལ་ཇ་བཞེས།

Sö-ja she.
Please take tea.

མཁན་པོ་ལགས་ང་ལ་བོད་སྐད་བསྐྱབ་རོགས་གནང་།

Khen-po-la nga-la pó-ke lap-ro-nang.
Abbot, please teach me Tibetan.

ལགས་ལགས་སི་ཞབས་ཕྱི་ཞུ་ཚོག།

La-la-si, shap-chhi shu-chhok.
Yes, I will do so.

3028

ད་ལྟ་བེད་ཡིག་ལྲོག་མཁུན་གྱི་ཡོད་པས།

Tan-da pó-yik lok khyen-ki-yö-pe.

Can you already read Tibetan characters ?

3266,68

ལགས་དགུ་ཅན་ཏེག་ཙམ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད།

La, u-chen tok-tsa shing-ki-yö.

I know a little u-chen.

2478,1038

ཡི་གེ་འབྲི་མཁུན་གྱི་ཡོད་པས།

Yi-ke tri khyen-ki-yö-pe.

Can you write.?

2554

ལགས་ཤེས་ཀྱི་མེད།

La, shing-ki-me.

No, I do not know how to.

འོ་ན་ཕུག་དཔེ་འདི་ནས་ལྲོག་པ་གནང་དང་།

O-na, chha-pe di-ne lok-pa-nang-tang.

Then please read from this book.

1686

དང་པོ་ག་ལེ་ག་ལེ་སྐྱ་དག་པོ་བྱས་ནས་ལབ་པ་གནང་དགོས།

Tang-po ka-le ka-le dra-tak-po che-ne lap-pa-

nang- gö.

At first please speak slowly and clearly.

1688,918,1680,728

ངས་ནོང་སོང་ན་སྐྱོན་སྐྱོན་རོགས་གནང་།

Nge nor-song-na kyön ten-ro-nang.
If I make a mistake, please point it out.

2020,258,1488

.. ..

ཚིག་འདིའི་དོན་དག་ག་རེ་རེད།

Tshik di-i tön-ta ka-re re.
What is the meaning of this word ?

2862,1758,1680

ང་ལ་གསུང་རོགས་གནང་།

Nga-la sung-ro-nang.
Please tell me.

3800

.. ..

ལྷ་ས་གྲི་ཞེ་ས་ག་རེ་རེད།

Hlam-ki she-sa ka-re re.
What is the honorific word for HLAM, boot ?

3892,3046

ཞབས་ཆགས་རེད།

Shap-chha re.
It is SHAP-CHHA.

3028

.. ..

ཡང་སྐྱར་གསུང་རོགས་གནང་།

Yang-kyar sung-ro-nang.
Please say that again.

3236,222,3800

.. ..

ཚིག་འདི་གཉིས་ཀའི་དོན་དག་གཅིག་པ་རེད་པས།

Tshik di nyi-ke tön-ta chik-pa re-pe.
Is the meaning of these two words the same?

1320,1758,1680,1042

ལགས་རེད་འདི་གཉིས་ལ་བྱད་པར་ཡོད་པ་མ་རེད།

La-re di nyi-la khye-pa yö-wa-ma-re.
Yes, there is no difference between these two.

388

.. ..

བྱིད་རང་གྲུགས་རིག་ཚེ་པོ་འདུག།

Khye-rang thu-ri no-po du.
Your intelligence is sharp, (you are quick).

1558,3386,2064

བོད་སྐད་མགྲོགས་པོ་མཁྱེན་གྱི་རེད།

Pö-ke gyok-po khyen-ki-re.
You will soon know Tibetan.

བོད་ཡིག་ཉ་ཅང་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་འདུག།

Pö-yik ha-chang ka-le-khak-po du.
Tibetan is very difficult.

72

མ་རེད་ལས་སྒྲ་པོ་རེད།

Ma-re, le-la-po re.
No, it is easy.

3504,3772

.. ..

ང་ཚོ་འདིར་བདུན་ཟླ་གསུམ་རྗེས་ཀྱི་ཡིན།

Ngan-tsho de dün-thra sum de-ki-yin.
We will stay here for three weeks.

1816,2310

དེ་ནས་འབྲུག་ལ་འགྲོ་གི་ཡིན།

Te-ne druk-la dro-ki-yin.
After that we will go to Bhutan.

2560

ལྷ་ས་ལ་ལྔ་བ་ག་ཚེད་སྐྱུ་བཞུགས་གནང་ང་།

Lha-sa-la da-wa ka-tshö ku-shük nang-nga.
How many months did you live in Lhasa?

198,3100

ལྔ་བ་བཞི་ལྷག་ཙམ་བཟུང་བ་ཡིན།

Da-wa shi hla-k-tse de-pa-yin.
I stayed more than four months.

3884

ཕེབས་ལམ་ལ་སྐྱུ་མཉེན་པོ་མ་བྱུང་ངས།

Phep-lam-la ku-nye-po ma-chung-nge.
Did you have any trouble on the road?

(a good journey).

ཡར་འགྲོ་དུས་གནས་བྲང་མོ་བྱུང་།

Ya dro-tü nam trang-mo chung.
On the way up the weather was cold.

མར་ཡོང་དུས་སྐྱིད་པོ་བྱུང།

Ma yong-tü kyi-po chung.
On the way down it was pleasant.

.. ..

ཆེབས་པ་འདི་འདི་འདྲའི་ཡག་ག་ལ།

Chhik-pa di din-dre yak-ka-la.
That is a fine horse !

.. ..

3470

ཆེབས་རྗེལ་འདི་སྤྱི་རེད།

Chhip-tre di sü-re.
To whom does this mule belong ?

1792

བཀའ་སློན་སྤུང་པོ་བྱང་རྒྱུ་འདི་རེད།

Ka-lön-pung pho-trang ra-dze re.
It belongs to the Raja of Kalimpong palace
(Raja Dorji).

104,2474,2166,2444

གཟིམ་བྱི་འདི་སྤྱི་རེད།

Sim-khyi di sü-re.
Whose is this dog ?

3168,394

མདའ་དཔོན་སྐྱེ་བཞེས་ཀྱི་རེད།

Da-pön ku-shó-ki re.
It belongs to the Major.

.. ..

ངའི་བྲི་ཚུང་ཚུང་དེ་བརྒྱལ་ས་ནས་མི་འདུག།

Nge khyi chhung-chhung te la-ne min-du.
My little dog is lost.

3464

.. ..

ཚུ་ཚོད་འཁོར་ལོ་འདི་འདི་འདུས་ཚུང་བ་ལ།

Chhu-tshö khor-lo di din-dre chhung-nga-la.
What a tiny little watch !

488

འདི་སྐྱེ་དམན་གྱི་ཚུ་ཚོད་རེད།

Di kye-men-ki chhu-tshö re.
This is a woman's watch.

238,2684

ད་ཉུ་ཚུ་ཚོད་ག་ཚོད་བདུང་འདུག།

Tan-da chhu-tshö ka-tshö dung-du.
What is the time ?

1960

ཚུ་ཚོད་བཅུ་གཅིག་བདུང་ནས་སྐར་མ་བཙོ་ལྔ་ཕྱིན་འདུག།

Chhu-tshö chu-chik dung-ne kar-ma cho-nga chhin-du
It is 15 minutes past 11.

190,1070

.. ..

ངའི་སྐྱོག་བཟུ་ལྷན་ནས་མི་འདུག།

Nge lok-shu le-ne min-du.
My electric torch has been left behind.

706,3098,3526,2000

.. ..

གླམ་ཆེན་པོ་འདི་སྟང་ཐོག་ལ་བྱིར་གྱུགས།

Gam chhen-po di teng-thok-la khe-gyuk.
Take this big box upstairs.

1478,1594

ཉལ་བྱི་འདི་འོག་ཐོག་ལ་བྱིར་གྱུགས།

Nye-thri di ok-thok-la khe-gyuk.
Take this bed downstairs.

1290,430,3206

འོག་ལ་ས་བཞག་ཕྱོག་ཙེ་འི་སྟང་ལ་ཞོག།

O-la ma-shak chok-tse teng-la shok.
Do not put it underneath, put it on the table.

1094,1478

སླན་འདིས་འཕུར་འཕུར་བྱེད།

Men di phur-phur che.
Rub in this medicine (embrocation).

2724,2322

འདིས་ཡག་པོ་ཕན་ཡོང་།

Di yak-po phen yong.
This will do a lot of good.

2220

ས་ཕན་ནང་ལ་ལབ།

Ma-phen-na nga-la lap.
If it does not do good, tell me.

ཉི་མ་རེ་ལ་བྲེངས་རེ་རེ་ངའི་རྩ་ལ་ཤོག།

Nyi-ma re-la theng re-re nge-tsa-la shok.
Come to me once every day.

1578,2786

.. ..

ར་ཕོ་འདིའི་རྩ་ཆེ་བ་ལ།

Ra-pho di-i ra chhe-wa-la.
What big horns this goat has got.

3350,3360

.. ..

ད་ང་ཚོ་འགྲོ་རན་སོང་།

Ta ngan-tsho dro-ren song.
Now it is time for us to go.

3374

.. ..

ཕུ་གུ་འདི་རིག་པ་ཡག་པོ་འདུག།

Pu-gu di rik-pa yak-po du.
This boy has good intelligence.

2380,558,3386

.. ..

ཟས་པ་འདི་ཚུ་རུད་ཀྱིས་བྲེང་བ་རེད།

Sam-pa di chhu-rü-ki khe-ra-re.
The flood took away the bridge.

3118,3420

.. ..

ངའི་སེམས་ལ་རེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད།

Nge sem-la re-wa chhem-po yö.
I have a good hope in my mind, (I am optimistic
about this).

3680,3430

.. ..

ལྷོག་བཟུ་འདི་ཉ་ཅང་འོད་ཆེན་པོ་འདུག།

Lok-shü di ha-chang ö-chhem-po du.
This electric torch has a very bright light.

702,3210

.. ..

དབྱིན་གཞུང་ཆེན་པོས་མི་སེར་ལ་ཉ་ཅང་བྱས་ས་པོ་གནང་བ་རེད།

In-shung chhen-pö mi-ser-la ha-chang ch'am-po
nang-nga-re.
The Govt. of Gr. Britain takes great care of its subjects.

2494,3078,2630,3690,2414

.. ..

ཐལ་ཉ་ཅང་ཡང་པོ་རེད།

Thre ha-chang yang-po re.
The revenue is very light.

426,3238

.. ..

དེ་རིང་སང་གསེར་གོང་ཆེན་པོ་རེད།

Te-ring-sang ser-kong chhem-po re.
Now-a-days the price of gold is very high.

.. ..

འདི་གསེར་གྱི་རྩ་ཚོད་འཁོར་ལོ་རེད་པས།

Di ser-ki chhu-tshö khor-lo re-pe.
Is this a gold watch ?

.. ..

འདི་ག་རེ་རེད།

Di ka-re re.
What is this ?

ཤར་ལྷོ་ནུབ་བྱང་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་རེད།

Shar hlo nuṣṭ chāng ten-pe khor-lo re.
It is an instrument that shows E. S. W. N. (compass).

3566,3904,2005,2410,1502

འདི་གཉིས་འདྲ་པོ་འདུག།

Di nyi dra-po du.
These two are similar.

1874

རྒྱལ་བྲིམས་འགལ་ན་ཡག་པོ་མ་རེད།

Gye-thrim ge-na yak-po ma-re.
It is not good to transgress the law.

842,432,766

སེམས་དགའ་ནས་བགད་མོ་བགད་པ་རེད།

Sem ga-ne ge-mo ge-pa-re.
He laughed because he was happy.

3680,710,734,734

ལས་ཀ་འདི་སང་ཉིན་འགོ་འཇུག་གི་ཡིན།

Le-ka di sang-nyin go tsuk-ki-yin.
We will start this work tomorrow.

772,2962

ཉི་མ་བརྒྱད་ལ་ཐམས་ཅད་རྩེད་དགོས་ཀྱི་ཡིད།

Nyi-ma gye-la tham-che tshar-gö-ki-yö.
It must all be finished in eight days.

944,1542,2856

སྐྱུ་ཚྭ་བ་གསར་བ་ག་དུས་ཕྱེབས་ཀྱི་རིད།

Ku-tshap sar-pa ka-tü phe-ki-re.

When will the new representative come?

2854,3796

དེ་རིང་སང་མཚན་ལས་ཉི་མ་རིང་གི་རིད།

Te-ring-sang tshen-le nyi-ma ring-ki-re.

Now-a-days the day is longer than the night.

2910

ཚུ་རྗོད་འཇམ་དུང་བན་གང་ཁྱིམ་ཤོག།

Chhu trön-jam tung-pen kang khe-sho.

Bring a basin full of lukewarm water.

1798,1232,1724,2370,532

གཞིང་པ་འདི་ཡག་པོ་འབྲུད།

Shong-pa di yak-po thrü.

Wash this bath well.

3082

དབྱུང་ཏེ་ཚ་པོ་བཟོས་ནས་ཞོག།

Ur-ti tsha-po sö-ne shok.

Keep the iron hot.

2482

དུག་ལོག་འདི་ཡག་པོ་གཙང་མ་བྱེད།

Tuk-lo di yak-po tsang-ma che.

Clean these clothes properly.

1718,2750

དེ་རིང་སང་དུས་ཡག་པོ་མ་རེད།

Te-ring-sang tü yak-po ma-re.
Now-a-days the times are evil.

1734

སཚོན་ཆ་འགྲུལ་འཁོར་གྱི་དུས་རེད།

Tshön-chha thrü-khor-ki tü-re.
It is an age of weapons and machinery.

2924,2340,488

དམག་དུས་འཇམ་པ་ཡག་པོ་མ་རེད།

Mak-tü jik-pa yak-po ma-re.
It is not good to fear in time of war.

1240

མེ་ཡོད་ན་དུ་བ་ཐོན་གྱི་རེད།

Me yö-na tu-wa thön-ki-re.
If there is fire, smoke will come out,
1714,1606 (where there's a will there's a way).

མ་མཇལ་ཡུན་རིང་ལངས་སོང་།

Ma-je yün-ring lang-song.
It is a long time since we met.

1216,3282

སྐྱེ་ཁམས་བདེ་པོ་བྱུང་ངམ།

Kung-kham de-po chung-nge.
Are you well?

གུར་ཆེ་ཆུང་གཞིས་ཀ་སྙམ་དུ་བྱིར་དགོས་ཀྱི་རེད།

Kur chhe-chhung nyi-ka nyam-tu khe-gö-ki-re.

We must take with us both the big and the small tent

570,1330

... ..

དེ་རིང་ཕེབས་ཐབས་ཉི་པོ་རེད།

Te-ring phe-thak nyi-po re.

To-day's journey is short.

... ..

ངའི་གཏམ་སྒྲན་ཞིག་གོ་བུང་།

Nge tam-nyen shik ko-chung.

I have heard good news.

1402,1354

... ..

གནས་ཚུལ་ཤོག་བྱ་འབྱོར་ལུང་ངམ།

Ne-tshül shu-ku jor-chung-nge.

Have you received a newspaper?

2034,2878,2544

... ..

ང་ལ་དཀར་ཡོལ་རྩིང་མ་ཆ་གཅིག་དགོས་ཡིད།

Nga-la ka-yö nying-ma chha-chik gö-yö.

I want a pair of antique cups.

1344,1098

... ..

མེ་ཏོག་བུམ་པ་འདི་སྤྱིང་ཇི་པོ་འདུག།

Me-tok pum-pa di nying-je-po du.

This flower vase is pretty.

2396,1360,1256

... ..

ཞབས་ཚགས་འདི་རྙིང་པ་རེད།

Shap'-chha di nying-pa re.
This boot is old.

3028

.. .. .

པོ་ཀི་ཚུ་ར་ཤིམ་པོ་ཡང་།

Pö-ki chhu-ra shim-po yong.
Tibetan cheese tastes sweet.

2292,3040

.. .. .

འྲོ་ཤིབ་འདི་རྙིང་པ་རེད།

Tro-ship' di nying-pa re.
This flour is (too) old.

668,3038

.. .. .

འདི་པམ་གཤིག་ཀོ་བ་རེད།

Di yak-ki ko-wa re.
This is yak-leather.

3314,24

.. .. .

ཁོང་ཚོས་ས་ཀོ་གི་འདུག།

Khong-tshö sa ko-ki-du.
They are digging earth.

156

.. .. .

འདི་འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་ཀུ་ཤུ་རེད།

Di dren-jong-ki ku-shu re.
These are Sikkim apples.

2550,20

.. .. .

ཤ་ཁུ་དི་ཚ་ཁུ་རེད།

Sha-khu di tsha-khu-re.

This soup is salty.

3550,334,2836

..

བསོལ་དགུམ་བཞེས།

Sö-trum she.

Please eat some meat.

3816,90

..

དི་ཤིང་འབྲས་ཀྱི་ཁུ་བ་རེད།

Di shing-dre-ki khu-wa re.

This is fruit juice.

2550

..

ཁྱོད་ག་པ་འགྲོ་གི་ཡིན།

Khyö ka-pa dro-ki-yin.

Where are you going to ?

ལགས་ང་ནི་ཇི་གླིང་ལ་འགྲོ་གི་ཡིན།

La, nga dor-je-ling-la dro-ki-yin.

I am going to Darjeeling.

1906,1254,696

ག་རེའི་དོན་ལ་འགྲོ་གི་ཡིན།

Ka-re ton-la dro-ki-yin.

For what purpose are you going ?

ཅ་ལག་ཚོང་བ་འགྲོ་གི་ཡིན།

Cha-la tshong-nga dro-ki-yin.
I am going to sell goods.

ཅ་ལག་ཚོང་གུ་ག་རེ་ཡོད།

Cha-la tshong-gyu ka-re yö.
What goods have you for sale?

སྐྱམ་བུ་དང་གདན་ཁ་ཤས་ཡོད།

Nam-pu tang den kha-she yö. •
There are (I have) some woollen cloth and rugs.
2080,2387,1800

དོ་པོ་ག་པ་ཡོད།

To-po ka-pa yö.
Where are the bales?
1748

སྤོན་ལ་ཕྱིན་ཚར་སོང་།

Ngen-la chhin-tshar-song.
They have gone on ahead.

དེ་རིང་ག་ནས་ཡོང་བ།

Te-ring ka-ne yong-nga.
Where have you come from today?

གང་ཏོག་ནས་ཡོང་བ་ཡིན།

Gang-tok-ne yong-nga-yin.
I have come from Gangtok.

878,1392

ཀང་ཐང་ལ་ཡོང་ངམ།

Kang-thang-la yong-nge.
Did you come on foot?

1524

ལགས་ཏེ་བཞོན་ནས་ཡོང་བ་ཡིན།

La, ta shön-ne yong-nga-yin.
I came riding a horse (on horse-back).

3108

བོད་ལ་ག་དུས་ལོག་གི་ཡིན།

Pö-la ka-tü lok-ki-yin.
When will you return to Tibet?

3538

ལ་ལ་གངས་འདུག་གས།

La-la kang du-ke.
Is there snow on the pass?

ལགས་ཞིད་དུག་གས།

La, she-tra du.
Yes, there is a lot.

བདུན་ཕྱག་གི་ཉམ་གངས་ཀྱིས་བཀག་ནས་གྲོ་མོ་ལ་བཟུང་དགོས་བྱུང་།
Dün-thra nyi kang-ki kak-ne 'tro-mo-la' de-gö-chung.
I had to stay at Tromo two weeks because I was
96 prevented (from going on) by snow.

དྲ་རྩེ་ལ་མང་པོ་ལ་སྐྱོན་བྱུང་འདུག།
Ta-t're mang-po-la kyön chung-du.
Many horses and mules suffered.
258

གངས་རུད་ཀྱིས་ཐྱིར་འདུག།
Kang-rü-ki khe-du.
An avalanche carried them away.
3420

མཚོ་འདིའི་མིང་ག་རེ་རེད།
Tsho di-i ming ka-re re.
What is the name of this lake?
2922

མཚོ་འགོ་རེད།
Tshong-go re.
It is Changu.
772 or 750

སྐྱམ་མཚོ་ཡང་ན་དེ་ཆེན་མཚོ་རེད།
Hram-tsho yang-na do-chhen-tsho re.
It is called otter lake or big-stone lake.
3736,3234

གྱ་ཚུགས་འདིའི་མིང་ག་རེ་རེད།

Gya-tshuk di-i ming ka-re re.
What is the name of this stage?

2870

དགའ་བའི་ས་ཡང་ན་དགའ་བོ་ས་རེད།

Ga-we-sa yang-na ga-wo-sa re.
It is called Gautsa, (pleasant place).

710

ཁང་པ་ཆེན་པོ་དེ་ག་རེ་རེད།

Khang-pa chhen-po te ka-re re.
What is this big building?

312

རྩེལ་ཁང་རེད།

Tre-khang re.
It is the mule-stable.

1792

.. ..

དོས་ཁང་རེད།

Tö-khang re.
It is the godown.

1764

.. ..

བལ་བཞག་ས་རེད།

Pe shak-sa re.
It is a place for keeping wool.

2376

.. ..

ཅུ་འདི་ལ་ཉ་ཡོད་པ་རེད་པས།

Chhu di-la nya yö-wa-re-pe.
Are there fish in this river ?

1278

ཉ་མང་བོ་ཡོད།

Nya mang-po yö.
There are many fish.

འོན་ཀྱང་འཛོལ་ཚོག་གི་ས་རེད།

Ön-kyang 'sim chhok-ki-ma-re.
But it is forbidden to catch them.

3216,3122

གཞུང་གི་བཀའ་ཡོད་པ་རེད།

Sh'ung-ki ka yö-wa-re.
There is a Government order (to the contrary).

104

སང་ཉིན་ང་ཚོ་ག་པ་བསྐྱེད་ཀྱི་རེད།

Sang-nyin ngan-tsho ka-pa lep-ki-re.
What place shall we reach to-morrow ?

སང་ཉིན་ཕམ་རི་ལ་ཕེབས་ཀྱི་རེད།

Sang-nyin pha-ri-la phe-ki-re.
You will arrive at Phari to-morrow.

2216,3382

སྤྱ་པོ་ཐོན་ན་གཞིགས་པོ་འབྱོར་གྱི་རེད།

Nga-po thön-na gyök-po jor-ki-re.

If you start early you will get there quickly.

1016,1606,2544

.. ..

མདུང་དཔོན་སྐུ་བཞེས།

Da-pön ku-shö.

Depon (Major) sahib.

.. ..

བཀའ་ཤག་གི་ཕྱག་བྲིས་དེ་ག་པ་ཡིད།

Ka-shak-ki chhak-ri te ka-pa yö.

Where is the Kashag's letter.

104,3556

.. ..

པོ་ཤུང་གི་དམག་སྲི་སུ་རེད།

Pö-shung-ki mak-chi su-re.

Who is the Commander-in-Chief of the Tibetan

Government?

2680,2190

བཀའ་ལློན་ལྗེ་མ་རེད།

Ka-lön la-ma re.

It is the Kalon Lama.

104,2474

སྤྱི་ལློན་སུ་རེད།

Si-lön su re.

Who is the Prime Minister?

3742,2474

ཡཔ་གཞིས་གསར་པ་རེད།

Yap-shi sar-pa re.

It is the Yapshi sarpa (new Duke).

3242,3071,3796

དེ་རིང་སང་གནས་རྒྱལ་ག་རེ་འདུག།

Te-ring-sang ne-tshül ka-re du.

What is the news now-a-days?

2034,2878

དགོན་པ་འདིའི་རིན་པོ་ཆེ་ག་པ་འབྲུངས་ཡོད་པ་རེད།

Göm-pa di-i rim-po-chhe ka-pa thrung yö-wa-re.

Where was the rim-po-chhe of this monastery born?

516

ཁམས་ཕྱོགས་ལ་འབྲུངས་ཡོད་པ་རེད།

Kham chhok-la thrung yö-wa-re.

He was born in the direction of Kham.

326,2302

མགྲོགས་པོ་བོད་ལ་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

Gyök-po pó-la phe-ki-yö-wa-re.

He will soon be coming to Tibet.

ད་དགུང་ལོ་ག་ཚོད་རེད།

Ta gong-lo ka-tshö re.

How old is he now?

714,3534

དགའ་ལོ་ལྔ་ལ་ཕྱེབས་ཡོད་པ་རེད།

Gong-lo nga-la phe-yö-wa-re.
He is five years old.

... ..

དེ་སྲི་ཚོང་ཁང་རེད།

Di sü tshong-khang re.
Whose shop is this ?

གྱ་མི་ཚོང་ཁང་རེད།

Gya-mi-i tshong-khang re.
It is a Chinaman's shop.

826

ཕ་གི་སྲི་རེད།

Pha-ki sü re.
Whose is that one over there ?

གྱ་གར་པའི་རེད།

Gya-kar-pe re.
It is an Indian's.

ཚོང་ཁང་ཕ་གི་ལས་ཚོང་ཁང་འདི་གྱ་ཆེ་གི་འདུག།

Tshong-khang pha-ki-le tshong-khang di gya-chhe-ki-
This shop is bigger than that shop. du.

826

རྒྱལ་ལོགས་ཀྱི་ཁང་པ་དེ་སྲུང་བེད།

Gyaṅ-lok-ki khang-pa-te sü re.
Whose is that house at the back ?

840,3540

བོད་པའི་ཚོང་པ་ཞིག་གི་རེད།

Pö-pe tshong-pa-shik-ki re.
It belongs to a Tibetan trader.

.. ..

འདིར་དགོན་པ་ཡོད་པ་རེད་པས།

De göm-pa yö-wa-re-pe.
Is there a monastery here ?

726

ལགས་ཡོད།

La yö.
Yes.

མིང་ལ་ག་རེ་ཟེར་བ་རེད།

Ming-la ka-re ser-ra-re.
What is it called ?

ཐར་པ་ཚོས་གླིང་ཟེར་བ་རེད།

Thar-pa chhö-ling ser-ra-re.
It is called Tharpa chholing

1544,1164

(the park of religious escape).

དགེ་འདུན་གཙུག་ལྷན་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

Ge-dün ka-tshö shuk-ki-yö-wa-re.
How many monks live there?

718,1858

གྱུན་དུ་བཞུགས་མཁན་དྲུག་ཅུ་ཙམ་ཡོད་པ་རེད།

Gyün-tu shuk-khen trúk-chu-tsa yö-wa-re.
There are about sixty who live there always.

864

མཚམས་མཚམས་ལ་བརྒྱ་ཙམ་བཞུགས་པ་རེད།

Tsham-tsham-la gya-tsa shuk-ka-re.
Occasionally about hundred live there.

2912,942

ཁོང་ཚོ་གྱུན་དུ་ག་རེ་གནང་ནས་བཞུགས་པ་རེད།

Khong-tsho gyün-tu ka-re nang-ne shuk-ka-re.
What do they always do;
(how do they spend their time)?

ཕུག་དཔེ་ལྷོག་ནས་བཞུགས་པ་རེད།

Chha-pe lok-ne shuk-ka-re.
They stay and read books.

.. .. .

ཀུ་ཤུ་དུང་ཚོ་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་འདུག།

Ku-shu din-tsho ha-chang yak-po du.
These apples are very good.

20

.. .. .

དོ་དགོང་ང་ཚོ་གུར་ཕུབས་ནས་སྤོང་གྱི་ཡིན།

Tō-gong ngan-tsho kur pi-ne de-ki-yin.
Tonight we will pitch our tents and stay (here).

570

ལྷ་ཡི་དོན་གུབ་འདིར་ཤོག།

Wa-i, Tön-drup, de-sho.
Ho, Dondup, come here.

3012,1758,660

དུམ་རའི་དགྱིལ་ལ་དབུ་གུར་ཕུབས།

Dum-re kyi-la u-kur pi.
Pitch the tent in the middle of the garden.

1918,78,2478

.. .. .

ལས་གྱི་རྒྱར་ལ་ས་འགོ།

Lam-ki sur-la ma-dro.
Do not go near the edge of the road.

3128

.. .. .

ཙིག་པའི་རྒྱར་ནས་ལྷོ་གོ་འདུག།

Tsik-pe sur-ne ta-ki-du.
He is looking round the corner of the wall.

2806,3128,1440

.. .. .

ཕག་རིའི་ས་མགོ་དམན་ག་ཚོད་རེད།

Pha-ri-i sa tho-men ka-tshö re.
What is the height of (the ground at) Phari?

1634,2684

མཐོ་པོ་མཐོ་པོ་རེད།

Tho-po tho-po re.
It is very high.

1634

.. ..

ལྷ་ག་པ་ཉ་ཅང་རྩ་པོ་རྒྱག་གི་འདུག།

H lak-pa ha-chang tsha-po gyak-ki-du.
There is a very strong wind.

.. ..

ང་ཚོ་རྫོང་རྫོང་བྱས་ནས་རྫོང་གི་ཡིན།

Ngan-tsho hlö-hlö che-ne de-ki-yin.
We will stay and take things easy.

1948

.. ..

གུར་ཐག་འདི་རྫོང་རྫོང་རེད་དམ་པོ་བཟོས།

Kur-thak di hlö-hlö re tam-po'sö.
This tent rope is slack. Tighten it.

1700

.. ..

ཁོང་ཚོ་བཞུགས་འདུག་གས།

Khong-tsho shu-du-ke.
Are they at home.

སུ་གང་བཞུགས་མི་འདུག།

Su-kang shu-min-du.
No one is at home.

.. ..

ཁྱེད་རང་གི་ལག་པ་བཙོག་པ་རེད།

Khyö-rang-ki lak-pa tsok-pa re.
Your hands are dirty.

2776

.. .. .

ནམ་ལངས་པ་དང་ང་ཚོ་འགྲོ་གི་ཡིན།

Nam lang-pa-tang ngan-tsho dro-ki-yin.
We will go at sun-rise.

1994,3490,1684

.. .. .

ད་ལན་མང་པོ་བསྐྱད་ལོང་མེད།

Ta-len mang-po de-long me.
This time we cannot halt for long.

3496,3544

.. .. .

ས་འདི་ལྗོན་པ་རེད།

Sa di lön-pa re.
This ground is damp.

3460

.. .. .

དེ་རིང་སང་ལུག་ག་གོང་ཆེན་པོ་རེད།

Te-ring-sang luk-sha kong chhem-po re.
Now-a-days mutton is expensive.

3508,3550,596

.. .. .

ཁྱེད་སྲུང་ལུག་ཇི་ཡིན་པ།

Khyö sü luk-dzi yim-pa.
Whose shepherd are you ?

2990

.. .. .

ལུགས་སྤོལ་འདི་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་རེད།

Luk-sö di ha-chang yak-po re.
This is a very good custom.

3512,3770

.. ..

རྟོ་རྒྱལ་མཁན་དེ་སུ་རེད།

Ke gyak-khen te su-re.
Who is that shouting?

.. ..

ངའི་གཡོག་པོ་ལ་རྟོ་ཐོང་།

Nge yok-po-la ke-thong.
Call my servant.

180,1418

.. ..

གོས་ཆེན་འདིའི་ཁ་ལ་རིན་ག་ཚོད་རེད།

Kö-chhen di-i kha-la rin ka-tshö re.
How much is this silk per square?

608,1154,298

.. ..

འདི་གཉིས་ཁག་ཁག་རེད།

Di nyi kha-kha re.
These two are different.

310

.. ..

རྒྱལ་ཁམས་བཟང་པོ་ཡོད་པས།

Kung-kham sang-po yö-pe.
Are you well?

3178

.. ..

ཁབ་དང་སྐད་པ་བྱིར་ཤོག།

Khap tang kü-pa khe-sho.
Bring needle and thread.

318,200

.. ..

འདི་བྱེད་སྐུ་ལྷན་སྲུ་རེད།

Di che-khen su-re.
Who did this ?

454

.. ..

ཁོ་བོ་ལྷིང་འདི་ག་པ་བཟོས་པ་རེད།

Kho-ti di ka-pa sö-pa-re.
Where was this kettle made ?

372,1452

.. ..

ཚུ་འཁོལ་གྱི་འདུག་གས།

Chhu khö-ki-du-ke.
Is the water boiling ?

490

.. ..

ཤ་ཁུ་འཁོལ་གྱི་འདུག་གས།

Sha-khu khö-ki-du-ke.
Is the soup boiling ?

334

.. ..

ཁུ་ར་འདི་ཞིས་པོ་འདུག།

Khu-ra di shim-po du.
This pastry tastes good.

334,3040

.. ..

སང་ཉིན་ང་ཚོ་ས་བསྐྱོར་ལ་འབྲོ་གི་ཡིན།

Sang-nyin ngan-tsho sa-kor-la dro-ki-yin.
To-morrow we will go on tour.

276

.. ..

ས་ཡག་པོ་ཀོས།

Sa yak-po kö.
Dig the earth well.

156

.. ..

གཡག་གི་ཀོ་བ་ཉ་ཅང་འཕྲུག་པོ་རེད།

Yak-ki ko-wa ha-chang thuk-po re.
Yak leather is very thick.

3314,24,1652

.. ..

ཁོ་འི་སྐད་ཆ་ངས་ཚ་ནས་ཉ་གོ་གི་མི་འདུག།

Khö ke-chha nge tsa-ne ha-ko-ki-min-du.
I do not understand his talk at all.

.. ..

དེའི་སྐོར་ལ་ད་ལྟ་ངས་གང་ཡང་ལབ་གྱི་མིན།

Te-i kor-la tan-da nge kang-yang lap-ki-men.
I will not say anything about that just now.

210

ངའི་སེམས་པ་ལ་སྐད་ཆ་དེ་ཉན་བདེན་མ་རེད།

Nge sem-pa-la ke-chha te ten-den ma-re.
In my opinion this report is not certain (correct).

1380,1820

.. ..

ཁྱོད་རང་བསམ་སྒོ་ཡག་པོ་བྲེང་།

Khyö-rang sam-lo yak-po thong.
Think over it well.

3824,2472,1418

.. .. .

མེ་མདའ་འདི་ཤུགས་ཆེ་ལོས་གང་འདྲས་འདུག།

Men-da di shuk-chhe-lö kan-dre du.
What is the power of this gun?

3588,1150,3548

(Does this gun hit hard?)

.. .. .

ཚིག་འདི་ཚོ་སྒོ་ལ་ཟིན་དགོས་ཀྱི་རེད།

Tshik din-tsho lo-la sim-gö-ki-re.
You should get these words by heart.

2862,2472,3122

.. .. .

ཀླང་ཚིགས་ལག་ཚིགས་བསམས་ཅད་ན་གི་འདུག།

Kang-tshik lak-tshik tham-che na-ki-du.
All the joints of my legs and arms are aching.

.. .. .

སྨན་ཞིག་གསོལ་རས་གནང་རོགས་གནང་།

Men shik sö-re nang-ro-nang.
Please give me some medicine.

ཉི་མ་ལ་སྨན་བྱུན་དུག་རེ་ཟློས།

Nyi-ma-la men-thün trúk re sö.
Take six doses daily.

1564,3428

.. .. .

འདི་གཉིས་ཁག་ཁག་སོ་སོ་རེད།

Di nyi kha-kha so-so re.
These two are entirely different.

310,3706

མཉམ་དུ་མ་བཞག།

Nyam-tu ma-shak.
Do not put them together.

.. ..

ཁོང་གི་སྒྲན་མཚོག་སྒྲུང་གི་འདུག།

Khong-ki nyen-chhok nyung-ki-du.
His ear aches.

1352,1364

.. ..

ཁྱོད་རང་སྒྲན་བྱ་བུ་ན་ཡག་གི་རེད།

Khyö-rang nyen-shu shu-na yak-ki-re.
It will be better if you make the petition yourself.

1352,3042

.. ..

དེ་རིང་ལམ་ཀ་ཐག་ཉི་པོ་རེད།

Te-ring lam-ka tha-nye-po re.
Today the stage is short.

.. ..

ཕུ་གུ་དེ་སྤུའི་རེད།

Pu-gu te sü-re.
Whose is that child?

2314

.. ..

དང་ཚོ་འགྲོ་རན་སོང་།

Ta ngan-tsho dro-ren-song.
Now it is time for us to go.

3374

.. ..

ད་ཞིང་ཁ་ཇ་རན་བཞག།

Ta shing-kha nga-ren shak.
Now it is time to reap the fields.

998,3088

.. ..

ལས་ཀ་དེ་བྱེད་འོས་པ་མ་རེད།

Le-ka te che-ö-pa ma-re.
That is a thing which ought not to be done.

3218

.. ..

ཞལ་ལག་འདི་བཞིས་འོས་པ་མི་འདུག།

She-la di she-ö-pa min-du.
This food is not fit to eat.

.. ..

དེ་རིང་སང་དབྱིན་བོད་སྐྱུན་ལམ་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་རེད།

Te-ring-sang in-pö thün-lam ha-chang yak-po re.
Now-a-days Anglo-Tibetan relations are very good.

2494,2404,1626,3500

.. ..

ཁོང་གཉིས་གྲགས་སྐྱུན་པོ་རེད།

Khong nyi thuk-thün-po re.
Those two are of good accord.

.. ..

འོག་གོག་ལ་ཚོང་ཁང་འདུག།

Ok-thok-la tshong-khang du.
The shop is down stairs.

སྟེང་གོག་ལ་ཁོང་རང་བཞུགས་ཀྱི་ཡོད།

Teng-thok-la kho-rang shu-ki-yö.
He himself lives upstairs.

1478

.. ..

སྐྱེན་ཁང་འདིས་ཕན་པ་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་རེད།

Men-khang di phen-pa chhen-po yong-ki-re.
There will be much benefit from this hospital.

2220

.. ..

དེ་རིང་གནས་ཡག་པོ་འདུག།

Te-ring nam yak-po du.
The weather is good today.

.. ..

ནས་ཀྱི་རྩ་མ་པ་བུུད་ཆེན་པོ་རེད།

Ne-ki tsam-pa chü-chhen-po re.
There is much nourishment in barley flour.

2798,1068

.. ..

གྲུ་དངུལ་མང་པོ་གྲུ་གར་ལ་བསྐྱེལ་གྱི་འདུག།

Gya-ngü mang-po gya-kar-la lep-ki-du.
Much Chinese silver is reaching India.

.. ..

ཉ་སྐུམ་གོང་ཆེན་པོ་རིད།

Nya-num kong chhem-po re.

The price of fish (cod-liver) oil is high.

1278

.. .. .

ཐག་པ་རིང་པོ་ཞིག་ཉེས་ཤོག།

Thak-pa ring-po shik nyö-shok.

Go and buy a long rope.

.. .. .

འདི་ནས་ཁྲོམ་ཐག་རིང་པོ་ཡོད།

Di-ne throm thak-ring-po yö.

The bazar is far from here.

.. .. .

སློ་ཁྲལ་ལེན་གྱི་རིད།

Go-thre len-ki-re.

Customs dues are levied.

898,426

.. .. .

དེའི་མིག་ལྷགས་གཟུགས་ནས་མི་འདུག།

Te (ta-i) mik-cha sa-ne min-du.

The horse-shoe has fallen off.

2704,3150

.. .. .

གྲོ་མོའི་ཆུ་ཧ་ཅང་བཟང་པོ་རིད།

Tro-mö chhu ha-chang sang-po re.

The water of Tromo is very good for the health.

3178

.. .. .

ངའི་བྲོད་པ་ན་གེ་འདུག།

Ngei|ö-pa na-ki-du.
My stomach aches.
| |

680

.. .. .

སྐམ་བྱ་འདིའི་ཞིང་ཉ་ཅང་ཆུང་ཆུང་རེད།

Nam-pu di-i sheng ha-chang chhung-chhung re.
The breadth of this woollen cloth is very little

3050

(it is very narrow).

.. .. .

བུམ་པ་འདི་གསེར་གྱི་བུམ་པ་རེད།

Pum-pa di ser-ki pum-pa re.
This vase is of gold.

2396,3808

.. .. .

འདི་ནང་བཞིན་ཞིག་ང་ལ་ཡོད།

Di nang-shin shik nga-la yö.
I have one just like this.

1984

.. .. .

གཞོན་པ་ཚོས་ད་ལ་བཞིན་ནས་རྒྱགས་ཀྱི་འདུག།

Shön-pa-tshö ta-la shön-ne gyuk-ki-du.
The young men are racing on horses.

3084,3108,860

.. .. .

སང་ཞེགས་སྐྱ་པོ་ཤོག།

Sang-shok nga-po sho.
Come early to-morrow morning.

3060,1016

.. .. .

ཞོ་གོག་ཁ་ཤས་ལས་མི་འདུག།

Sho-ko kha-she-le min-du.
There are only a few potatoes.

3056

.. .. .

བ་ཕྱུགས་ཀྱི་ཞོ་ཉ་ཅང་ཞིས་པོ་ཡོང་།

Pa-chhuk-ki sho ha-chang shim-po yong.
The curd of cows' (milk) is very pleasant to the taste.

2348,2290,3058

.. .. .

ཞེ་ཀ་ཏོ་མ་འདྲི་གས་བཞིས་མ་སོང་།

She-ka to ma-tok she ma-song.
You have drunk only two cups.

3034,1744

ད་རུང་ཞེ་ཀ་ཀང་གཞིས།

Ta-rung she-ka kang she.
Drink another cup-ful.

532

.. .. .

ང་ཞིད་དྲགས་ལྷོགས་བྱུང་།

Nga she-tra tok-chung.
I am very hungry.

.. .. .

ཁོ་ཁྱོད་པ་ཞིད་དྲགས་ལྷོགས་ཀྱི་འདུག།

Kho tro-pa she-tra tok-ki-du.
He is very hungry.

ཁ་ལག་མགྲོགས་པོ་ལྷོར།

Kha-la gyok-po ter.
Give him food quickly.

.. ..

ཁོང་ཚོ་གྲོས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

Khong-tsho trö ché-ki-yö-wa-re.
They are consulting.

684

ལྷན་གྲུས་ཚོགས་ནས་གྲོས་བྱེད་ཀྱི་རེད།

Hlen-gye tshok-ne trö ché-ki-re.
They will assemble and consult.

3890,844,2890

.. ..

ངའི་གཡོག་པོ་བྲོས་སོང་འདུག།

Nge yok-po drö-song du.
My servant has run away.

.. ..

ཤི་ཀ་ཙེ་གྲོང་ཁྱེད་ཆེན་པོ་རེད།

Shi-ga-tse trong-khyer chhem-po re.
Shigatse is a big town.

676

.. ..

ཁྱེད་རང་གནས་གྲུ་གཟིགས་བྱུང་ངས།

Khye-rang nam-tru si-chung-nge.
Have you seen an aeroplane?

2028,656,3166

.. ..

ཕུ་མོ་དེ་འི་སྐྱ་རིང་པོ་འདུག།

Pu-mo te-i tra ring-po du.
The girl's hair is long.

262

.. .. .

སྐྱ་ཤད་ཡག་པོ་ཞིག་ཉེས་ཤོག།

Tra-she yak-po sliik nyö-sho.
Go and buy a good comb.

3560

.. .. .

གོང་ཡང་ཉིག་ག་ཚོད་རེད།

Kong yang-tik ka-tshö re.
What is the proper price?

3232

.. .. .

ཁོ་གཞིར་ཞིད་རྒྱུ་ག་གི་འདུག།

Kho ser she-tra gyak-ki du.
He has a severe piercing pain.

3174

.. .. .

ངས་སྐྱེན་སྐྱེད་ནས་ཁོ་རྒྱུ་པ་རེད།

Nge men tre-ne kho trak-ka-re.
I gave him medicine and so he has recovered.

2210,1768

.. .. .

ངའི་ཡི་གེ་གཅིག་གིས་ནས་བཏང་བ་ཡིན།

Nge yi-ke chik tri-ne tang-nga-yin.
I wrote and sent a letter.

.. .. .

མི་དེའི་བྱེད་སྤངས་ཙ་ནས་ཡག་པོ་མ་རེད།

Mi té-i ché-tang tsa-ne yak-po ma-re.
This man's conduct is not at all good.

2436,1468

.. ..

དང་པོ་ག་ལེ་ག་ལེ་ལབ་དགོས་ཀྱི་རེད།

Tang-po ka-le ka-le lap-gö-ki-re.
At first you must speak quite slowly.

1688

.. ..

རྟམ་པ་རེ་བཞིན་ཡོང་ན་ཡག་པོ་མ་རེད།

Tak-pa re-shi yong-na yak-po ma-re.
You must not keep on coming. (To a beggar).

1426

.. ..

རྟམ་པ་རེ་བཞིན་ཚོས་ཀློག་ན་ཡག་པོ་རེད།

Tak-pa re-shi chhö lok-na yak-po re.
It is good to read religious books constantly.

.. ..

ཁྱི་འདི་ཡག་པོ་བདག་ས་བཞག།

Khyi di yak-po tak-shak.
Tie the dog up properly.

1416

.. ..

གཏམ་དེ་ཞིད་དྲགས་སྣུན་པོ་རེད།

Tam-té she-tra nyen-po re.
That story is very pleasant.

1402,1352

.. ..

གཞིམ་རྒྱང་འདི་སྲུའི་རིད།

Śim-chhung di sū re.
Whose room is this?

3168

སྲས་སྐྱ་གཞིགས་གཞིམ་རྒྱང་ན་གཞིམ་བཞུགས་འདུག།

Se ku-shō śim-chhung-na śim-shūk du.
The son is sleeping in the room.

3738,1969

གཞིམ་ཤག་འདི་ཉ་ཅང་བསིལ་པོ་རིད།

Śim-sha di ha-chang sil-po re.
This room is very cool.

3828

ཁོ་ཞིད་དྲགས་ཐང་ཆད་བཞག།

Kho shé-tra thang-chhe-shāk.
He is very tired.

1528,1120

ཆང་མང་པོ་འཐུང་ན་ར་བཞི་གི་རིད།

Chhang mang-po thung-na ra-śi-ki-re.
If you drink a lot of chang, you get drunk.

1114,3358,3182

ཤེལ་དམ་སྟོང་པ་ཞིག་ཁྱེས་ཤོག།

She-tam tong-pa shík khe-sho.
Bring an empty bottle.

.. ..

ང་ལ་སྐད་གཏོང་མཁན་དེ་སུ་རེད།

Nga-la ke tong-khen te su-re.
Who is that calling me ?

.. ..

ལྷ་ཡི་ངའི་སྒྲ་འཕྱི་ཁྱེར་ཤོག།

Wa-i nge nap'-chhi khe-sho.
Here ! Bring my handkerchief.
2066,2332

འདི་ལ་དབྱར་ཏེ་ཡག་པོ་གྱུབ།

Di-la ur-ti yak'-po gya'.
Iron it well.
2482

.. ..

དབྱུགས་རིང་པོ་འཐེན།

U ring-po then.
Draw a long breath.
2480,1662

.. ..

དྭ་འདི་དབྱུགས་ཐག་ཐུང་ཐུང་རེད།

Ta di u-tha thung-thung re.
This horse is short-winded.
1560

ཡིན་ན་ཡང་འགྲོ་གྱུ་ཡག་པོ་འདུག།

Yin-na-yang dro-gyu yak'-po du.
All the same, it goes well.
3270,3234

.. ..

དེ་རི་སྐ་འདི་འུ་ཡོ་བ་བརྒྱ་གསུ་ནས་མི་འདུག།

Te-ga di-i yop la-ne mid-du.
The stirrup of this saddle is missing.

876,3304,3464

འདི་ས་དབང་ཆེན་མོ་འི་ཆེབས་ཆེན་རེད།

Di sa-wang chhem-mö chhip-chhen-re.
This pony belongs to the high official.

3648,2476

ལམ་གྱི་གཡས་གཡོན་ལ་དམག་མི་ལངས་ནས་བསྐྱུང་འདུག།

Lam-ki ye-yön-la ma-mi lang-ne de-du.
Soldiers are standing to right and left of the road.

3332,3348

ཨམ་ཆེ་ལ་སྐྱེན་ཡོན་ག་ཚོད་རེད་ཀྱིས་ཤོག།

Am-chhi-la men-yön ka-tshö re tri-sho.
Ask the doctor what is the price of the medicine.

3300,1876

ཁོ་པ་ཕྱུ་ལ་ཞིན་དྲགས་དྲན་གྱི་འདུག།

Kho pha-yü she-tra tren-ki-du.
He thinks much of his country, i. e. is home-sick.

2212,3290,1776

དགོངས་པ་བྱས་ནས་ལོག་གི་ཡིན་ཟེར་གྱི་འདུག།

Gong-pa shü-ne lok-ki-yin ser-ki-du.
He says " I will ask leave and return".

724

ཕྱི་ས་དཔོན་སྐྱུ་གཞིགས་ལ་འདྲིར་ཐེབས་ཞུས།

Tsi-pön ku-shö-la de phe shü.

Request the accountant (general) to come here.

2812

ཕྱི་ས་ཐོ་ཚང་ས་བྱ་སྒྲིག་ཡོད་པས།

Tsi-tho tshang-ma tra-dri yö-pe.

Are all the account books ready?

1592

ཡིག་ཚང་ནས་ལྷ་ཐོ་ཞིག་ལེན་ཤིག།

Yik-tshang-ne da-tho shik len-sho.

Fetch a calendar from the office.

3149

མིང་ཐོ་ག་པ་ཡོད།

Ming-tho ka-pa yö.

Where is the (attendance) register.

2634

.. .. .

དེ་རིང་ངའི་ནང་ལ་ས་བྱོན་པོ་ཞིག་ཐེབས་པ་ཡོད།

Te-ring nge-nang-la drön-po shik phep-pa-yö.

A visitor is coming to my house today.

758

.. .. .

མྱེ་པོ་ས་བྱུད་སྐྱོབ་པ་པོ་ཤིག།

Chhi-po ma-che gyok-po sho.

Do not delay. Come quickly.

2276

.. .. .

ཡར་ཚིབས་བསྐྱར་གནང་།

Ya chhip-gyu nang.
Please come up (in).

.. ..

ཚབ་གཞིང་གྲ་སྒྲིག་ཡོད་པས།

Chhap-shong tra-drik yö-pe.
Is the bath ready?

.. ..

ཤིང་འདི་ཉ་ཅང་མཁྲགས་པོ་རིད།

Shing di ha-chang thrak-po re.
This wood is very hard.

468

.. ..

དངུལ་གྱི་ཐུར་མ་ཆེ་བ་ཞིག་ཁྱེར་ཤོག།

Ngü-ki thur-ma chhe-wa shik khe-sho.
Bring a larger silver spoon.

1570

.. ..

ཁོའི་ཀང་པ་ནས་ཁྲག་འཕྲོན་གྱི་འདུག།

Khö kang-pa-ne thra thön-ki-du.
Blood is issuing from his foot.

420

.. ..

མིག་མཐོང་གི་འདུག་གས།

Mik thong-ki-du-ke.
Can you see?

1636

.. ..

ཚོད་མ་འདི་ཡག་པོ་བཅོས།

Tshö-ma di yak-po tsö.
Cook these vegetables well.

2896,2782

ཚོན་མདོག་འདི་ཉ་ཅང་མཚོས་པོ་འདུག།

Tshön-do di ha-chang dze-po du.
This colour is very beautiful.

2898,1838,2948

གྱམ་ཚོའི་ཚུ་ཚྭ་ཁུ་རེད།

Gyam-tshö chhu tsha-khu re.
The water of the sea is salty.

2922,3191

རྩོ་ཉུང་ཉུང་ཟ་ན་གཟུགས་པོ་བདེ་པོ་ཡོང་གི་རེད།

To nyung-nyung sa-na suk-po de-po yong-ki-re.
If you eat less food, your health will be good.

1456,1298

སྐྱ་ཁ་ཚ་ནག་པོ་ཡོད་པས།

Nak-tsa nak-po yö-pe.
Is there any black ink?

2070,1980

ཁམ་ཚང་མ་བཀལ་ཚར་སོང་ངས།

Khe tshang-ma ke-tshar-song-nge.
Have you loaded all the baggage?

330,108

ད་ཚེབས་ཞེལ་གནང་ན་ཡག་གི་རེད།

Ta chhip-shö nang-na yak-ki re.
It will be best to dismount.

3062

.. .. .

སྐྱ་གཞིགས་ཀྱི་ཡུམ་ག་པ་བཞུགས་ཡོད།

Ku-shö-ki yum ka-pa shü-yö.
Where does your mother live?

3284

.. .. .

སྐྱེ་དམན་དེ་སྐྱ་རེད།

Kyi-men te su-re.
Who is the woman?

.. .. .

ཁྱིད་རང་གི་ལྗེགས་ལ་སྐྱ་བཟེས་བཞག།

Khye-rang-ki ja-la ma sö-shak.
There is a sore on your tongue.

.. 1264,2696,3184

གསོལ་སྐྱན་འདི་ཡིས་བད་དེ་དྲག་གི་རེད།

Sö-men di-i be-te trak-ki-re.
It will recover entirely with this medicine.

.. 2572,1768

སྐྱ་དྲག་ན་གཞན་པ་ཞིག་ཕྱུལ་ཚོག།

Ma trak-na shen-pa shik phü-chhok.
If it does not heal, I will give you another
(kind of medicine).

3066

.. .. .

འདི་ཕག་པའི་ཚིལ་ལུ་རེད

Di phak-pe tshi-lu re.
This is hog's grease.

2868

.. ..

མི་འདི་ཐབས་མཁས་པ་རེད།

Mi di thap-khe-pa re.
This man is ingenious.

1536,462

.. ..

བཙོག་པ་འདི་ཕར་གཡུག།

Tsok-pa di pha-yuk.
Throw away this rubbish.

2776,3336

.. ..

བྱིའུ་དེ་ཤོར་ནས་མི་འདུག།

Chi-u te shor-ne min-du.
The bird flew away.

2406,3194,3614

.. ..

ཡུར་བ་འདི་གཙང་མ་བྱེད།

Yur-ra di tsang-ma che.
Clean this drain.

3288

.. ..

ངའི་གཞུག་ལ་ཤོག།

Nge shuk-la sho.
Come after me.

.. ..

ང་ཨ་ར་བཞར་གྱི་ཡིན།

Nga a-ra shar-ki-yin.
I will shave (my beard).

3914

.. ..

གྱུ་ཀྱེན་ག་རེའི་དོན་ལ་གོ་གནས་འཕབ་པ་རེད།

Gyu-kyen ka-re ton-la ko-ne paṅ-pa re.
On account of what reason was he degraded from
586,2032 his rank

མི་སེར་ལ་སྤྱུག་པོ་བཏང་བའི་ཀྱེན་གྱིས་འཕབ་པ་རེད།

Mi-ser-la duk-po tang-we kyen-ki phaṅ-pa re.
He was degraded because he oppressed the subjects.

3690,1930,1418,170

.. ..

ཞི་མི་ནག་པོ་དེ་སྤྱི་རེད།

Shi-mi nak-po te sü-re.
Who does this black cat belong to?

3048

.. ..

ཞི་མི་བཞི་ཤི་སོང་།

Shi-mi shi shi-song.
Four cats have died.

3048,3570

.. ..

འདི་ངའི་མིན་པ་འདྲ།

Di nge min-pa-dra.
This is (probably) not mine.

1874

.. ..

ཤར་ཕྱོགས་ནས་ཉི་མ་ཤར་བ་རེད།

Shar-chho-ne nyi-ma shar-ra-re.
The sun rises in the East.

3566,2302

འོ་སྤྱི་བཟའ་ན་སྤོབས་སྤྱི་གི་རེད།

O-tri 'se-na top kye-ki-re.
If you eat cream your strength will increase.

3204,2200,1492,242

སྐྱ་གཞིགས་ཀྱི་ཤངས་ཕྱི་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་འདུག།

Ku-sho-ki shang-chhi ha-chang yak-po du.
Your handkerchief is a very good one.

3558

ཁོའི་ལག་པ་མེས་ཚོག་པ་རེད།

Khö lak-pa me tshik-pa-re.
His hand has been burnt by fire.

2864

ད་ཡར་བཞེངས་ཕྱི་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག།

Ta ya shang chhi-po che-ki-du.
Now get up. It is getting late.

3104,2276

སྤྱོ་སྤྱོ་པོ་ལང་ན་ཡག་པོ་རེད།

Nga-tro nga-po lang-na yak-po re.
It is good to get up in the early morning.

1016,1794

ཡིན་ན་ཡང་ཉལ་བྲི་ལ་བསྐྱད་ན་སྲིད་པོ་ཡོང་།

Yin-na-yang nye-thri-la de-na kyi-po yong.
But it is pleasant to stay in bed.

.. ..

ང་ད་རུང་ལན་གཅིག་བོད་ལ་འགྲོ་གི་ཡིན།

Nga ta-rung len-chik pó-la dro-ki-yin.
I will go to Tibet once more.

3496

.. ..

ཁོང་དབང་ཚེན་པོ་རིད།

Khong wang chhem-po re.
He is powerful.

2476

.. ..

བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས།

Ta-shi de-lek.
Good luck !

124,1818

By order of
His Highness the Maharaja of Sikkim
Printed by R. P. Alley
at the Sikkim Durbar Press,
Gangtok, Sikkim, India.